

*Hitünk
legfontosabb
kérdései*

WESTLAKE TAYLOR
PURKISER

HITÜNK
LEGFONTOSABB
KÉRDÉSEI

Westlake Taylor

Purkiser

HITÜNK
LEGFONTOSABB
KÉRDÉSEI

Názáreti Egyház Alapítvány

2008

A könyv eredeti címe:

W. T. Purkiser

Beliefs That Matter Most

Copyright © 1959

Beacon Hill Press of Kansas City

A division of Nazarene Publishing House

Kansas City, Missouri, 64109 USA

Ez a kiadás a Nazarene Publishing House engedélyével történt
Minden jog fenntartva

Fordította:

GYARMATI ANDREA

Lektorálta:

HECKER FRIGYES

Copyright © (1959) W. T. Purkiser

© Názáreti Egyház Alapítvány, Budapest, 2008

Hungarian translation © Gyarmati Andrea, 1999

A bibliai idézeteket az 1975. évi újfordítású Biblia javított kiadásá-
ból vettük át. (Magyarországi Református Egyház
Kálvin János Kiadója, Budapest, 1997)

Kiadja a Názáreti Egyház Alapítvány

Felelős kiadó: Gusztin Imre

Nyomdai munkák: Nyomdaipari Szolgáltató Kkt., Debrecen

Felelős vezető: Balázs Jánosné

ISBN 963 219 708 9

TARTALOM

Előszó	7
I. A hit birodalma	9
A hit fontossága	9
A vallásos hit tárgya	13
Hogyan jelenti ki magát Isten?	17
II. A Szentháromság Isten	25
A mi Urunk Jézus Krisztus Istene és Atyja	25
Az Úr Jézus Krisztus, a mi reménységünk	28
Isten Szentlelke	31
A Szentháromság	35
III. A megváltás	39
Mi az ember?	39
A bűn átka: a kígyó méregfoga	43
A megváltás ára	47
IV. Új élet Krisztusban	55
Személyes élmény	56
A megváltás emberi oldala	57
A megváltás isteni oldala	60
Győzelem a bűn fölött	64
V. A teljes megszentelődés	69
Mi a megszentelődés?	69
Az újszövetségi tanítás nagysága	70
A szentség emberi oldala	76
A megszentelődés isteni oldala	80
Néhány gyakorlati megjegyzés	82
VI. Az Egyház és a jövő	87
Az Egyház és az egyházak	87
Az Egyház és az isteni gyógyítás	89
Eszkatológia: a jövő	93

ELŐSZÓ

Ennek a kis könyvnek az a célja, hogy megkísérelje felhívni a ma élő fiatalság figyelmét a hitre, „amely... a szentekre bízott” (Júd 3), és hogy megmagyarázza számára annak jelentését. Az anyag nagy része cikksorozatként megjelent a *Conquest* (Győzelem) című folyóirat 1958-as számaiban, és most Dr. J. Fred Parker, a *Conquest* akkori szerkesztője engedélyével jelenik meg újra.

Szöveggyűjtemények gyakorlott olvasóinak fel fog tűnni az idézetek és lábjegyzetek hiánya (kivéve az egyház *Egyházrendjét*). Ennek nem az az oka, hogy az író nem használt más forrásokat. Akik ismerik a szakirodalmat, észrevehetik a jelentős lekötelezettséget. De a könyv célja nem a bizonyítás, hanem a magyarázat. Ezért a tudomány formai eszközeit félretettük, remélhetőleg anélkül, hogy a kijelentések pontossága és az alaposág kárt szenvedett volna.

Ha még pontosabban akarnánk fogalmazni, a cím ez is lehetne: *Hitünk néhány legfontosabb kérdése*. Sok fontos téma egyáltalán nem kerül szóba, mások csak nagyon röviden. Ez részben annak tudható be, hogy a könyv írásai eredetileg egy cikksorozatot alkottak, részben pedig annak a szándéknak, hogy az olyan témáknak engedjünk nagyobb teret, amelyek körül feltehetően gyakoribb a félreértés.

Két ember vitatkozott a Monroe-elvről (amely szerint „Amerika az amerikaiaké” – a ford.), és az egyik Amerika-ellenességgel vádolta a másikat. Az erre indulatosan ezt válaszolta:

– De én hiszek a Monroe-elvben. Szeretem a Monroe-elvet. Harcolnék és meghalnék a Monroe-elvért. Csak annyit mondtam, hogy nem értem, mit jelent.

Azért adjuk most közre ezt az összefoglalót, hogy újra elmondjuk, mit jelent a keresztyén hit.

Szeretném köszönetemet kifejezni Ponder W. Gillilandnak, a Nazarene Young People's Society (a Nazarene Youth International [Nemzetközi Názáreti Ifjúság] elődje volt – a szerk.) előző titkárának, akinek érdeklődése nélkül ez a könyv nem jöhetett volna létre.

W. T. Purkiser
A Herald of Holiness
(A Szentség Hírnöke)
szerkesztője

I. A HIT BIRODALMA

A vallás az emberi élet legfontosabb összetevői közé tartozik. Még azok sem tagadhatják világméretű fontosságát, akiknek saját bevallásuk szerint semmi közük hozzá. Az emberiség gyógyíthatatlanul vallásos.

Joggal állítható tehát, hogy az ember elkerülhetetlenül imád – valamit. Istenei lehetnek hamis istenek. Ahogyan az „önmegváltató” emberről mondják, imádhathja „teremtőjét”, azaz önmagát, a legnagyobb bálványimádást hajtva végre. De akkor is imád. Önmagát és életét annak szenteli, amit a legértékesebbnek tart. Választania kell, hogy kit szolgál. Luther Márton helyesen állapította meg: „Bármi legyen is az, amihez a szívetek ragaszkodik és amire támaszkodik, valójában az a ti istenetek.”

A HIT FONTOSSÁGA

Ez azt jelenti, hogy akár akarjuk, akár nem, a hit birodalmában élünk. Igaz, hogy korunk kőkemény „realizmussal” büszkélkedik, és kételkedve nézi a meggyőződést és a hitet. A tudomány kultusza és feltételezett hűsége a pusztá tényekhez, úgy tűnik, háttérbe szorította a hitet és a vallást, talán teljesen ki is hagyva az élet legfontosabb vonatkozásaiból.

Mindannyiunknak szüksége van arra, hogy tiszta fejjel átgondoljuk, melyek *Hitünk legfontosabb kérdései*, de lefelől is azt, hogy mi a hit és hogyan viszonyuljunk hozzá. Ugyanis, ahogy hamarosan látni fogjuk, nem csak az igazak hisznek és élnek hit által, hanem a nem igazak is. Ahogyan a valódi kérdés nem az, hogy imádjunk-e valakit vagy valamit, hanem az, hogy kit vagy mit

imádjunk, így a végső kérdés sem az, hogy higgyünk-e *egyáltalán*, hanem hogy *kiben* vagy *miben* higgyünk.

1. A HIT TERMÉSZETE

Először beszéljünk arról, hogy mit jelent hinni. A hit általában véve azt jelenti, hogy az ember igaznak tart valamit, amit nem lehet száz százalékosan bizonyítani, és ez a meggyőződése olyan erős, hogy eszerint él. Ebben az értelemben a hit más, mint a vélemény. A vélemény az, amiről az emberek vitatkoznak, a hit pedig, ami szerint élnek.

A hit és az élet szorosan összefüggnek. Minden emberi lény hit által, azaz a hite szerint él. Hiszünk abban, hogy a nap holnap fel fog kelni, és senki sem áll elő azzal, hogy ennek igazságát komolyan vitassa. De ki próbálná meg száz százalékosan *bizonyítani*, mielőtt megtörténik, hogy a nap *tényleg* fel fog kelni? Hiszünk abban, hogy a táplálék erőt ad, pedig sokan vannak, akik ettek és mégis meghaltak. Alig van olyan elképzelés, amelyben teljesen bizonyosak lehetünk, és többségüket a lelki élet területére vonatkozó bizonyosságok között találjuk.

Ha pénzt teszünk a bankba és csekket fogadunk el, hit által cselekszünk. Maga a pénz is az azt kibocsátó kormányban való hiten alapszik. A szeretet, a házasság, a barátaink becsületességében és megbízhatóságában való bizalom, még a beszélgetés is – mindezek és az élet ezer más, teljesen természetesnek vett összetevője a hit megnyilvánulása. Legtöbbször igazolódik ez a hit. Néhány esetben azonban sajnos megalapozatlannak bizonyul.

2. A HIT ÉS A TÉNYEK

Ez egy másik nagyon fontos megállapítást von maga után. Valamely meggyőződés értéke nem függ a hívő elszántságától. Az életben sehol sem igaz, hogy „nem számít, miben hiszel, amíg komolyan hiszel”. A világ legveszélyesebb emberei azok, akik

valamilyen égbekiáltó hazugságban hisznek, és ezt a hitet teljesen komolyan veszik.

Pál a thesszalonikaiakhoz írott második levele második részében kifejti, hogy akik hazugságban hisznek, kárhozatra vannak ítélve abban a hitben. Megmutatja, hogy számtalan lehetőségük nyílt már arra, hogy megismerjék az igazságot és higgyenek benne, de nem így tettek. Azt is mondja, hogy az üdvösség alapja „a Lélek megszentelő munkája és az igazságba vetett hit” (2Thesz 2,13).

Tűnődjünk el egy kicsit az utóbbi kifejezésen, és a dolog világossá válik. A két fontos szó természetesen a *hit* és az *igazság*. Ezek összetartoznak, de néha elválasztják őket. Az *igazság* az, ami a helyzet valójában. A *hit* pedig a meggyőződés arról, hogy mi valójában a helyzet.

Így tehát lehet olyan igazság, amelyben nem hisznek, mint ahogy olyan hiedelem is létezhet, amely nem igaz. De az igazság értékét a benne való hit adja, a hit pedig akkor megbízható, ha igazságon alapszik. Ezért sohasem elég, ha komolyan hiszünk. Igaz dolgokban kell hinnünk. Másrészt, előfordulhat az is, hogy szembekerülve az igazsággal nem tudunk vagy nem akarunk hinni benne.

Hangsúlyozom, hogy nem azt állítom, hogy az őszinteség nem fontos. Azt állítom, hogy nem elégséges. Minden megtért ember őszinte. De ebből a tényből ugyanúgy nem lehet levonni azt a következtetést, hogy mindenki, aki őszinte, az egyben megtért ember is – mint ahogy abból a tényből, hogy a bárányoknak farkuk van, sem következik az, hogy akkor minden állat, amelynek farka van, az bárány. Van, amelyik kecske.

3. HIT ÉS VÁLASZTÁS

Egy másik dolgot is meg kell fontolnunk. A hit döntés dolga, és adott esetben *választhatunk*, hogy hiszünk valamiben, vagy *visszautasítjuk* az adott dologban való hitet. Természetesen van-

nak olyan dolgok, amelyekben kénytelenek vagyunk hinni, ha a világot értelmes helynek akarjuk látni. De a legtöbb esetben a hit önkéntes cselekvés. Úgy döntünk, hogy hiszünk, vagy úgy határozzunk, hogy kétségbe vonunk valamit. Azaz, a hitnek része az elkötelezettség.

Ha ez nem így lenne – vagyis ha a hitre kényszerítenének, és nem lenne valódi választásunk –, akkor nem lennénk többé szabadok, csak holmi gépek, amelyek a legerősebb külső befolyásnak engedelmeskednek. Az élet elveszítené az értelmét; a jó és a rossz, az igazság és a tévedés jelentés nélküli címkék lennének. Minden értelmes dologról lerí, hogy ez nem így van. Az, hogy milyen az életünk, annak az eredménye, hogy miben hiszünk. És az, hogy miben hiszünk, nincs ránk erőltetve anélkül, hogy azt megfontolhatnánk vagy beleegyeznénk. A hit az a válasz, amelyet az értelem és a lélek ad, amikor szembekerül különféle állításokkal.

4. A HIT ÉS A JÓZAN ÉSZ

Nagyon sajnálatos, hogy az emberek rászoktak a hit és a „józan ész” szembeállítására, mintha ez két ellentétes, egymással összeférhetetlen véglet lenne. A valóságban a hit és a józan ész egyaránt olyan csatornák, amelyeken keresztül megismerhetjük az igazságot. Szövetségesek, nem ellenségek. Jóllehet a „józan gondolkodású” ember komolytalannak tarthatja a hitet, vagy a hívő lenézheti a józan észet, mindkettő Isten képmása az emberben, és mindkettő elengedhetetlen az ember létezéséhez.

Az igaz, hogy a hit készíthet bennünket olyan dolgok állítására, amelyeket a józan ész nem tud teljesen felfogni. Valaki az ejtőernyős alakulatokhoz hasonlította a hitet, akik az ellenség vonalai mögé hatolnak és tartják a frontot, amíg az ész rohamcsapatái be nem hatolnak és át nem veszik az irányítást. A hit természeténél fogva mélyebbre hatol, mint amit az ész jelenleg képes átjárni.

Ha felfogóképességünk szűk határain belül kellene léteznünk, mindannyian éhen halnánk, vagy a szomjúság és a hideg pusztítana el bennünket. Ki tudja teljesen felfogni azokat az életfolyamatokat, amelyek által a földre vetett gabonamag megszázszorozza saját magát? De visszautasítanánk-e a kenyeret az asztalnál, mivel nem értjük teljesen az élet csodáját? Létezik-e olyan józan gondolkodású ember, aki tökéletesen tisztában van az elektromosság valódi természetével? De a hit megnyomja a gombot és örül a fénynek, míg a józan ész az elektromos és a mágneses energia rejtélyein töpreng.

A hit tehát egyszerre egyszerű és mélyreható is. Minden emberben közös, mégis felbecsülhetetlen értéket ad az életnek. Az értelmét nem pusztán őszintesége vagy erőssége adja, jóllehet értéktelenné válik, ha nem komoly és erős is egyben. Értéke abban az igazságban rejlik, amelyet megragad, és abban az erőben, amellyel életünket összhangba hozza Istennel és az otthonunkként adott világegyetem nagyszerű, változatlan és mindent átható törvényeivel.

A VALLÁSOS HIT TÁRGYA

Minden vallás alapja egy felsőbbrendű lényben való hit, akit Istenként ismerünk. Majdnem mindenki hisz valamilyen istenben. A valódi ateizmus igazán ritka. A vallás legnagyobb ellensége nem az elméleti ateizmus, hanem az, amit „világiasságnak” vagy gyakorlati ateizmusnak hívnak, ami elméletben nem tagadja Isten létét, de úgy él, mintha Ő nem lenne fontos.

1. A TAPASZTALAT ÁLTAL SZERZETT TUDÁS

Arra a kérdésre, hogy „Miért hiszel Istenben?” az igazi kereszténynek általában saját tapasztalataikban találják meg a választ. „Egy napon találkozott velem, és ez megváltoztatta az életemet. Hiszek Istenben azért, amit bennem és értem tett.”

Habár sok más oka is lehet az Istenben való hitnek, ennél jobb egy sincs. Elgondolkodhatok és vitatkozhatok annak a létezésén, akiről olvastam, és akiről megismertem tényeket. Annak a létezését azonban, akivel személyesen találkoztam, soha nem fogom kétségbe vonni. Ez annyit jelent, hogy kétféle ismeret létezik: *ismeret valakiről* és *ismeretség valakivel*. Az *ismeretség* mindig meggyőződéssel és olyan bizonyossággal jár, amely jócskán meghaladja az *ismeretből* származó bizonyosságot.

2. ÉSSZERŰ HIT

Át kell gondolnunk azonban néhány más okot is, amelyekkel meg lehet indokolni az Istenben való hitet. Legtöbbjük azon a tényen alapszik, hogy a világegyetem ismert formájára magyarázatot kell adnunk. A világegyetem itt van, ezt a tényt senki sem tagadhatja. A gondot az jelenti, hogy ezt hogyan magyarázzuk meg.

a. Ok és okozat. Ebben a vonatkozásban az Istenben mint Teremtőben való hit ajánlja az egyetlen igazán jó választ. Mindenféle Isten nélküli evolúciós magyarázat jóval több hitet követel, mint a teremtéstörténet egyszerű, de mély értelmű kijelentése: „Kezdetben teremtette Isten” (1Móz 1,1). Hogyan tud valaki igazán hinni abban, hogy ez a hatalmas világegyetem, kifinomult és csodálatos szerkezetével csak úgy *lett*, a természeti törvények vak és értelmetlen botladozásai által?

Dr. C. A. McConnel *Daughter of the Hill Country (A dombvidék leánya)* című művében bemutatja egy szabadgondolkodású vidéki orvos kislányát. Miközben a lány egy nyári estén apja ölében ült a pázsittal benőtt kertben, a ragyogó csillagokra feltekintve megkérdezte:

– Apu, ki csinálta a csillagokat?

– A csillagokat senki sem csinálta – válaszolta az apja –, csak úgy lettek.

S a kitartó gyermeki érdeklődésre ez volt az egyetlen válasz, amit adott.

Másnap délután betegeinek látogatásából hazatérve szokatlan látvány fogadta dolgozószobája padlóján. Szétszórva találta steril sebész műszereit és a család aranyhalainak maradványait, amelyek nyilvánvalóan komoly sebészi beavatkozáson mentek keresztül, végzetes következményekkel. Fejük és farkuk levágva, belső részeik kifordulva.

Majdnem teljes bizonyossággal telve, az orvos magához hívta lányát.

– Kislányom, – kérdezte szigorúan – ki csinálta ezt?

A lány ártatlan, tágra nyílt szemekkel felnézett apjára, és az előző este tőle kapott válasszal felelt:

– De hát apu, senki sem csinálta – bizonygatta –, csak úgy lett.

Természetesen a gyermek érvelése éppolyan jó volt, mint az apjáé. Ha a csillagok és a világegyetem keletkezésére magyarázat lehet, hogy csak úgy „lettek”, akkor a felfordulás a dolgozószoba padlóján szintén magyarázható azzal, hogy csak úgy lett. Ebben a világban azonban a dolgok nem „csak úgy lesznek”. A naturalizmusnak arra az állítására reagálva, hogy a világegyetemet a vak véletlen és esztelen törvények hozták létre, valaki ezt mondta: „Azért hiszek Istenben, mert nem hiszek a csodákban.” Ezzel azt akarta mondani, hogy könnyebb volt számára felismerni egy felsőbbrendű teremtő személy keze munkáját, mint elhinni a világ legnagyobb „csodáját”, azt, hogy egy olyan világ, mint a miénk, létrejöhet pusztán véletlen folytán.

b. Egyéb válaszok. Tényleg, van még más választásunk, mint ez a kettő? A világegyetemet vagy egy végtelen Isten teremtette, vagy vak és esztelen törvények következménye, ami által a káosz a rend szülője lesz, és a dolgok úgy történnek meg, hogy nem magyarázza őket megfelelő ok.

Hát nem úgy tűnik-e, hogy valójában az Istenben mint Teremtőben való hithez kevesebb hiszékenységre kell, mint ahhoz, hogy

az „evolúcióban”, a „törvényben”, az „anyagban” vagy Isten más modern pótlékában higgyünk? Ha egyenesen a konkrétumokra térünk, a létező legmegindítóbb és leggyermekibb „hit” az olyan filozófus vagy tudós „hite”, aki azt képzei, hogy ennek a világegyetemnek a forrása valami intelligencia nélküli dolog, és nincs tudatos célja. Ez valójában a képtelenséghez vezető legrövidebb út.

c. Cél és értelem. Ismét a világegyetem jellemzői azok, amelyek támpontot adhatnak forrásának megtalálásához. Bárhová nézünk a világban, mindenhol a cél és az értelem bizonyítékait látjuk. Maga a tény, hogy az értelmetlen dolgokon megütközünk, azt mutatja, hogy a legtöbb dolog valóban beleillik egy racionális képbe. Egyszerűen nem tudunk megszabadulni attól az érzéstől, hogy az összeillő dolgokat egymáshoz tervezték, és hogy aminek értelme és jelentése van, az egy felsőbbrendű elme intelligenciájának a terméke.

Egy nagy tudós, Sir James Jeans azt mondta, hogy éppúgy fel tudja tételezni, hogy egy tucat majom egy tucat írógép billentyűin babrálva végül legépelné a British Museum könyvtárának összes könyvét, mint amennyire elhiszi, hogy világegyetemünket a pusztavéletlen és intelligencia nélküli erő hozta volna létre.

d. Isten személyisége. Az Istenben mint Teremtőben való hit más fontos meggyőződéseket is magában foglal Istennel kapcsolatban. Az egyik az, hogy személynek kell lennie. Ez nem azt jelenti, hogy teste van, vagy fizikai alakja, hanem azt, hogy végtelesen értelem, amely ésszerű célokat gondol el, és a megvalósításukért cselekszik.

Igaz, hogy nem szabad Istenre úgy gondolnunk, mint aki hozzánk hasonlóan időben és térben korlátozott. Ugyanakkor azonban az is igaz, hogy az Ő képére formáltattunk. Ezért tehát az értelem, az érzés és a választásra való képesség, amelyeket korlátozott mértékben találunk meg magunkban, annak a visszatükrö-

zódése, hogy milyen Isten, természetesen emberi korlátok nélkül.

e. A hit jelentése. Mivel Isten végtelen személy, és az emberi lényeket saját képére teremtette, céljai az általa teremtett emberek számára jók és tökéletesek kell, hogy legyenek. Isten olyan világba helyezett minket, ahol növekedhetünk a jóságban és az igazság szeretetében. Azonban ugyanaz a képesség, amely lehetővé teszi, hogy a jót cselekedjük, hajlamossá tesz a bűnre és a gonoszságra is. Minden tapasztalatunk azt mutatja, hogy Isten és világegyeteme a jó és helyes oldalán áll, szemben a bűnnel és a gonosszal.

E miatt hisszük azt, hogy a Teremtő Isten a Megváltó Isten is, vagyis azt, hogy Ő nem hagyhatja, hogy bennünket vezető útjelzők nélkül tapogatózzunk át az életen, s utunk végén csak a nagy sötétség várjon ránk. Az, hogy Isten végtelen, azt jelenti, hogy soha nem remélhetjük, hogy minden létező ismeretet elsajátíthatunk vele kapcsolatban. Ugyanakkor végtelensége azt is jelenti, hogy meg tudja találni az utakat, ahogy eljuthat hozzánk, hogy feltárja, megmutassa magát.

Hiszen nem elég, ha tudjuk, hogy Isten létezik. Azt is tudnunk kell, milyen Isten Ő, és milyen céljai és tervei lehetnek számunkra. A világ, amelyben élünk, értelmetlen az Istenben való hit nélkül. Hasonlóképpen életünk is értelmetlen a nélkül a hit nélkül, miszerint Isten valóban kijelentette magát, megmutatva, mi is az élet valójában.

HOGYAN JELENTI KI MAGÁT ISTEN?

A keresztyénség egy jelentős és alapvető eltérést mondhat magáénak a világ minden vallásával szemben. Minden vallásnak része, hogy az ember keresi az Istent vagy a világegyetem bármilyen végsőnek tartott forrását. A keresztyén hit szilárdan támaszkodik arra a meggyőződésre, hogy Isten nem várt az emberre,

hogy megtalálja Őt, hanem Ő tette meg az első lépéseket az emberekhez – kijelentette, kinyilatkoztatta önmagát –, ami egy-
szülött Fiának eljövételében teljesebben ki, akinek megváltó mun-
kájával később foglalkozunk.

Az isteni kinyilatkoztatás, ahogyan ezt nevezik, személyes
önfeltárás. Különböző formákban megjelenő kommunikáció sze-
mély és személyek között. Isten önfeltárása megváltó céljaiban,
kitárulkozás a saját maga képére teremtett emberek előtt. Nem
az igazságok elvont rendszerét tárja fel előttünk, hanem önmagát.
Ahogyan Blaise Pascal mondta hosszú évekkel ezelőtt, a Biblia
Istene nem a filozófusok Istene, hanem Ábrahám, Izsák és Jákób
Istene, az az Isten, aki Megváltóként és Társként mutatja meg
magát az ember hosszú útján.

Amikor azt kérdezzük, hogyan lehetségesek ezek a dolgok,
arra jutunk, hogy Isten három fő formában ismertette meg magát
az emberrel: csodás tettein keresztül a történelemben; mindenek-
fölött tulajdon Fiában; és Lelkének sugalmazása által a Szentírás-
ban. Tekintsük át röviden a kinyilatkoztatásnak ezt a három csa-
tornáját.

1. ISTEN ÖNKIJELENTÉSE A TÖRTÉNELEMBEN

Főleg a Krisztus előtti századokra jellemző, hogy Isten „meg-
ismertette útjait Mózesrel, cselekedeteit Izráel fiaival” (Zsolt
103,7). Az Úr elsősorban csodálatos tettein keresztül nyilvánítot-
ta ki akaratát. A kinyilatkoztatás Isten tetteinek jegyzőkönyve
volt: elhívta Ábrahámot, hogy „menjen ki a csillagok alá”, nem
tudva, hová, de biztosan tudva, hogy kivel megy; kivezette népét
az egyiptomi fogságból; szövetséget kötött velük a Sínai-hegynél,
és törvényét adta nekik; az ígéret földjének meghódítására vezet-
te őket; felemelte szolgáját, Dávidot, előképeként a hatalmasabb
eljövendőnek; megítélte népének bálványimádását és bűnét az
asszíriai és a babilóniai fogságban; és visszahozta a megtisztított
és megzabolázott maradékot a számkivetettségéből.

Isten a történelemben véghezvitt csodálatos tetteivel megtanította a nagyszerű leckét, amelyről elsősorban az Ószövetségben olvashatunk. Ő olyan Isten, aki sajátjaként szeret és kiválaszt egy népet. Nem pusztá szemlélő, „a világegyetem tiszteletbeli elnöke”, hanem az emberi történelem leghatalmasabb Ura. Ahogyan a nagy próféták a hit szemével nézték a történelem eseményeit, a nemzetek felemelkedésében és bukásában egy isteni tervet láttak megvalósulni. Tanulságos megjegyezni, hogy az Ószövetség történelmi könyveit a zsidók „Korábbi Próféta”-nak hívták. Isten beszél a történelmen keresztül.

Az Ószövetség üdvtörténete azonban első pillantásra befejezetlennek tűnik. Isten legcsodálatosabb cselekedete, Krisztus eljövetele felé mutat. A történelem eggyé válik a próféciával. A visszatekintés beleolvad az előrelátásba. Az embernek megvan a maga kis napja, de az Úr napja még nem jött el. A politikai uralmat, amely Izráel számára elveszett, fel kell, hogy váltsa Isten királysága, amely királyának eljövetelét várta. Itt érkezünk el a kinyilatkoztatás legnagyobb formájához.

2. ISTEN ÖNKIJELENTÉSE KRISZTUSBAN

„Miután régen sokszor és sokféleképpen szólt Isten az atyákhoz a próféták által, ezekben a végső időkben a Fiú által szólt hozzánk, akit örökösévé tett mindennek, aki által a világot teremtette. Ő Isten dicsőségének a kisugárzása és lényének képmása, aki hatalmas szavával hordozza a mindenséget” (Zsid 1,1-3).

Isten legmagasabb rendű és végső önkijelentése „maga az Isten, a mi Urunk Jézus Krisztusban testet öltve”, akiről János ezt írja: „Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige. Az Ige testté lett, közöttünk lakott, láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal. Istent soha senki sem látta: az egyszülött Isten, aki az Atya kebelén van, az jelentette ki őt” (Jn 1,1.14.18).

Ezek szerint Isten élő Igéje az, aki az Atya tökéletes kinyilatkoztatása. Valójában nehéz lenne elképzelni, hogyan jelenthetné ki magát másképp igazán egy isteni személy az emberek előtt, mint úgy, hogy testet ölt, azaz magára veszi az emberi természetet. Az Isten, aki személy, csak egy személyiségen keresztül ismerhető meg. Isten legnagyobb cselekedetét Pál így foglalja össze: „Isten ugyanis Krisztusban megbékéltette a világot önmagával” (2Kor 5,19).

3. ISTEN ÖNKIJELENTÉSE A SZENTÍRÁSBAN

Mindezekre jogosan mondhatják: „De Isten megnyilatkozása a történelemben és Fiában több száz évvel ezelőtt történt. Hogyan ismerhetjük meg az Urat ma?” A válasz megtalálható az írott Igében, Isten csodás tetteinek ihletett lejegyzésében és az Úr Jézus Krisztus megváltó életének, halálának és feltámadásának ihletett tolmácsolásában.

a. A minden kornak szóló könyv. Az a könyv, amely ezt a tudást elénk tárja, a Biblia, a Szentírás, Isten Igéje. Ahogyan Woodrow Wilson elnök egyszer mondta, onnan tudjuk, hogy a Biblia Isten Igéje, mivel ebben találjuk meg a kulcsot saját boldogságunkhoz, kötelességünkhöz és az élet értelméhez. Isten Lelke a Szentíráson keresztül ér el bennünket, és megismertet az evangéliummal.

A Biblia nagyon régi könyv, mégis ugyanolyan világosan és találóan szól a mi korunkhoz is, mint hatszáz évvel Krisztus előtt, vagy az első században Krisztus után. Mindig időszerű, mert igazsága kortalan. Az emberi természet, amelyet olyan őszintén és pontosan ír le, nem változott az idők során, sem pedig Isten munkálkodása az ember életében.

Közelebbről vizsgálva kiderül, hogy a Biblia valójában egy szent könyvtár, amely hatvanhat könyvből áll. Ezekből harminckilenc – az Ószövetség – Krisztus előtt íródott, huszonhét – az Újszövetség – pedig a mi Urunk életét követő ötven-hatvan év

alatt. A Könyv azt mondja magáról, hogy „a Szentlélektől indítatva szólaltak meg az Istentől küldött emberek” (2Pt 1,21).

b. A Biblia emberi oldala. Ez két csodálatos tényt tár elénk a Bibliáról. Először is, Isten szent *emberei* mondták el és írták le Isten Igéjét. Mert hiszen, ha Isten az emberekhez akart beszélni, embereken *keresztül* kellett, hogy beszéljen, olyan nyelven, amelyet megértünk, olyan kifejezésekkel, amelyek az emberi tapasztalás határait nem haladják meg.

Istennek ezek a szent emberei más-más társadalmi helyzetben és különböző életkörülmények között éltek. Voltak közöttük pásztorok, papok, próféták, királyok, földművesek, halászok; gazdagok és szegények, magasan képzett és az iskolai műveltségnek híjával levő emberek. Az általuk használt szavak saját tapasztalataikat tükrözték, és a legkülönbözőbb stílusokban írtak.

Tehát a Biblia emberi oldalában rejlik egyik legnagyobb erőssége. Olyan nyelven szól hozzánk, amelyet nem érthetünk félre. Lapjain visszatükröződve látjuk, hogy miféle emberek vagyunk. A gyors felfogású és a lassú észjárású, a hangulatember és a céltudatos, az intellektuális, a cselekvő, a mély érzésű – bármilyen legyen is a vérmérsékletünk és a személyiségünk, az Ige lapjain megtalálhatjuk magunkat.

c. A Biblia isteni oldala. A Biblia emberi része azonban csak az igazság fele. A Szentírás különlegessége nem emberi formájában rejlik, hanem az isteni Lélekben, aki ihlette az írókat, és aki az igazsággal Istenhez vezet minket. Jóllehet az írók szent *emberek* voltak, úgy beszéltek és írtak, ahogy *Isten Lelke* indította őket.

Csodálatos hasonlóságot találunk itt Istennek a Bibliában leírt Igéje és az élő Ige, vagyis az Úr Jézus Krisztus személye között. Már láttuk, hogy János az evangéliumának első részében Jézust mint az Igét mutatja be. Ő kezdetben Istennél volt, és Isten volt. Mégis testté lett és köztünk lakott, és láttuk az Ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét (Jn 1,1–2.14).

A keresztyén hit központi alakja az emberi formában levő Isten, az Isten-ember, Jézus Krisztus. A következő fejezetben látni fogjuk, hogy Jézus teljes és tökéletes emberi lény volt – tökéletesen emberi. Ugyanakkor az Isten teljessége volt – tökéletesen isteni. Egész földi élete tökéletes ötvözete és egysége volt az embernek és az Istennek. Az, hogy ember volt, nem tette kevésbé Istenné. Az, hogy Isten volt, nem akadályozta meg abban, hogy a bűn kivételével minden emberit megtapasztaljon.

Ugyanezen a csodálatos módon ötvöződik az emberi és az isteni a Bibliában. Az, hogy földi szerzői hozzánk hasonló emberek voltak, nem kisebbíti azt a tényt, hogy Isten Igéje. Az, hogy isteni ihletettséggű, hogy az Igazság Lelke irányította az elkészítését és óvta meg a hibáktól, nem akadályozza meg, hogy saját szintünkön szóljon hozzánk és ítélje meg a bűnt és a hamisságot közöttünk.

d. A Biblia mint Isten szava. Egy további kérdést azonban még tisztáznunk kell. Ahogyan Krisztus teljes mértékben Isten-ember volt, éppúgy a Biblia is teljes mértékben Isten szava. Azaz Jézus nem részben ember, részben Isten volt, hanem teljesen Isten és teljesen ember, létezésének minden összetevőjében. Tehát a Biblia teljes egészében Isten Igéje, amely embereken keresztül szól az emberhez.

Vannak, akik azt állítják, hogy a Biblia nem Isten Igéje, csak *tartalmazza* Isten Igéjét. Ez azonnal megfosztja a Könyvet az emberi élet és gondolkodás fölötti hatalmától. Mert ki döntheti el, hogy melyik rész Isten Igéje, és melyik nem az? Más szóval, ha a Bibliára úgy tekintünk, mint amely tartalmazza Isten kinyilatkoztatását, rögtön saját eszünkre, ösztönünkre vagy ítélőképességünkre bízunk, hogy mi valójában Isten Igéje és mi az, ami pusztán emberi burok, ami a magot tartalmazza.

Olyanokat is találunk, akik egyes részeket kihagynának, mások pedig más részekről szabadulnának meg. Néhányan a teremtés történetét hagynák ki, mások a bűnbeesés leírását. Sokan szeret-

nének megszabadulni a Szentírás csodás történeteitől. Mire minden kritikus leszabdalná azokat a részeket, amelyeket emberi keretnek vél, nem sok minden maradna.

Valószínűleg a probléma részben abból adódik, hogy hajlamosak vagyunk csak a saját generációnk szempontjaiból és a saját világnézetünk szerint gondolkodni. Elfelejtjük, hogy Isten kinyilatkoztatása a Bibliában az egész emberiségnek adatott: minden embernek, mindenhol és minden időben. Néha türelmetlenül azt gondoljuk, hogy Isten Igéjét saját, huszadik századi gondolkodásmódunknak megfelelő formában kellene megkapnunk. Megfeledkezünk róla, hogy miközben a Biblia minden könyve nekünk szól, mindegyiket az elmúlt századok embereinek írták, és hogy Isten éppúgy szerette őket és gondoskodott róluk, mint ahogy bennünket szeret és rólunk gondoskodik. Sok ószövetségi rész új értelmet nyer, ha ezt figyelembe vesszük.

e. Egykönyvű emberek. A fentiekből levonható egy nagyon is gyakorlatias következtetés. Ha a Biblia Isten Igéje, jobban kell ismernünk és szeretnünk, mint bármelyik másik könyvet. John Wesleyhez hasonlóan arra kell törekednünk, hogy „egykönyvű emberek” legyünk – nem abban az értelemben, hogy más könyvet nem olvasunk vagy tanulmányozunk, hanem hogy minden más könyvet következetesen ahhoz az igazsághoz viszonyítunk, amelyet a Szentírás közölt velünk.

Isten egyik régi krónikása felteszi a kérdést: „Hogyan tarthatja tisztán életútját az ifjú?” Aztán így válaszol: „Úgy, hogy megtartja igédet. Teljes szívből kereslek téged, ne engedd, hogy eltérjek parancsolataidtól! Szívembe zártam beszédedet, hogy ne vétkezzem ellened” (Zsolt 119,9–11).

Hiszünk egy örökké létező, végtelen Istenben, aki a világegyetem Ura. Ő az egyetlen Isten, a világ teremtője és fenntartója...¹

Hiszünk a Szentírás teljes ihletettségében. Szentíráson az Ó- és Újszövetség 66 könyvét értjük, melyek Istentől ihletettek és tévedhetetlenül nyilatkoztatják ki számunkra Isten akaratát mindenben, ami üdvösségünkhöz szükséges. Mindaz tehát, ami nem található meg a Szentírás 66 könyvében, nem foglалható a hitelvek közé.²

Összefoglaló kérdések

1. Mit jelent az, hogy a hit elkötelezettséget kíván?
2. Miért nem elég egyszerűen őszintén hinni?
3. Honnan tudhatjuk meg az igazságot Isten valódi létezéséről?
4. Soroljon fel néhány érvet amellet, hogy Istenben hinni ésszerű!
5. Milyen módokon jelentette ki magát Isten az embernek? Hol van ezeknek a helyük és mi a jelentőségük?
6. Mit jelent a Biblia „emberi oldala” és „isteni oldala”?
7. Mi a legfőbb érv az ellen, hogy a Biblia „tartalmazza Isten Igéjét”?

---

¹ *Az Egyház Alkotmánya, Egyházrend, II. rész, Hitelvek, I. cikkely*

² *Az Egyház Alkotmánya, Egyházrend, II. rész, Hitelvek, IV. cikkely*

II. A SZENTHÁROMSÁG ISTEN

Az előző fejezetben láttuk, hogy a vallásos hit tárgya az a felsőbbrendű személy, akit Istennek hívunk. Azt is láttuk, hogy a mienkhez hasonló erkölcsi alapokon álló világegyetem Istene mindenképpen kijelentené magát teremtményeinek. A keresztyének szerint ez a kijelentés a következőképpen történik. Egyrészt Isten kijelenti magát a történelem eseményein keresztül, másrészt Fiának a világba küldése által, valamint a Biblián keresztül, melyet az Igazság Lelke, aki azt ihlette, tesz élővé számunkra.

Mit hihetünk tehát Istenről? Valaki azt mondta, hogy számára Isten egyfajta „elnyúló ködfolt”. A hit azonban nem Isten utáni vaktában tapogatózásunk eredménye. Legigazabb értelmében a hit válaszunk Isten kinyilatkoztatására, amelyben Krisztussal szembesít minket Szentlelke által. Ebben a fejezetben összefoglaljuk, mire gondolnak a keresztyének, amikor a Szentháromságról beszélnek.

A MI URUNK JÉZUS KRISZTUS ISTENE ÉS ATYJA

A legfontosabb kijelentés, ami eddig elhangzott Istennel kapcsolatban az, hogy Ő „a mi Urunk Jézus Krisztus Istene és Atyja” (Ef 1,3). Az igazság minden sugara, amely az Ószövetség lapjain átragyogott, Jézus Krisztus arcában gyűlik össze és összpontosul egyetlen ragyogó fénné. Ő mutatja meg nekünk, hogy kicsoda az Isten. Mert a Biblia Istene az az Isten, aki olyan, mint Krisztus.

1. A SZENT SZERETET ISTENE

Sok olyan dolgot írtak és mondtak már Istenről, amelyek segítenek abban, hogy megértsük Őt és az emberekkel való kapcsolatát. A Szentírásban azt olvashatjuk, hogy Isten végtelen Lélek; örökké létező, azaz kezdet és vég nélkül való; változatlan és tökéletes; mindenhol jelenlevő és mindenható; minden tudás, bölcsesség és jóság birtokosa; a jogosság, igazság és kegyelem Istene. Ő a történelem egyetlen teljhatalmú Ura, aki minden emberi bűnt megítélhet, a nemzetekét és az egyénekét is. De mindezek felül, a szent szeretet Istene. Ezt látjuk, ha Jézusra gondolunk. „Aki engem lát, látja az Atyát” – mondta Megváltónk az emlékezetes Jn 14,9–10-ben, és így folytatta: „Azokat a beszédeket, amelyeket én mondok nektek, nem önmagamtól mondom; az Atya pedig bennem lakozva viszi végbe az ő cselekedeteit.”

Az, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus Istene és Atyja a szent szeretet Istene, összefoglalja mind az Ó-, mind az Újszövetség tanításait. Egy bizonyos vonatkozásban az Ószövetség jobban hangsúlyozza Isten szentségét, míg az Újszövetség jobban kiemeli a szeretetét; ezt az értelmezést azonban nem szabad túlságosan erőltetni. Az Ószövetség kijelenti Isten szeretetét: „Örök szeretettel szerettelek” (Jer 31,3). Az Újszövetség elmondja nekünk, milyen nagy az Ő szeretete: „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta” (Jn 3,16). Hasonlóképpen az Újszövetség is kijelenti Isten szentségét: „mivel ő, a Szent hívott el titeket – magatok is szentek legyetek egész magatartásotokban” (1Pt 1,15), még az Ószövetség nagyszerű kijelentését is visszhangozva: „Szentek legyetek, mert én, az Úr, a ti Istenetek, szent vagyok” (3Móz 19,2).

Nem szabad a szentséget és a szeretetet szétválasztani sem. A szentség szeretet nélkül egy ítélező és haragos Istenhez vezetne, a szeretet szentség nélkül pedig nemigen lenne több, mint egy nemes érzés. A szentség és a szeretet kombinációjában tisztán láthatjuk „a mi Urunk Jézus Krisztus Istenét és Atyját”.

2. ISTEN SZENTSÉGE

Minden próbálkozás, hogy Isten szentségét leírjuk, beleütközik az emberi érzékelés korlátaiba. Isten szentségében fenséges kisu-gárzás van, ami majdnem megegyezik magával az istenséggel. A nyegle közvetlenséget mindig helyére teszi az a tiszteletteljes csodát, amellyel a régiek tekintettek „Izrael Szentjére”.

Isten szentsége magában foglalja szüntelen szembenállását minden bűnös és szentségtelen dologgal. Habakuk így beszél róla: „Szemed tiszta, nem nézheti a rosszat, nem tudod elnézni az elnyomást” (Hab 1,13). Ez azt is jelenti, hogy lankadatlanul támogatja az igazságot, az egyenességet és a feddhetetlenséget. Jézus – méltán a főpapi imádságnak nevezett – imával könyörgött tanítványaiért a János evangéliuma 17,11-ben: „Szent Atyám, tartsd meg őket a te neved által, amelyet nekem adtál, hogy egyik legyenek, mint mi!” Egy későbbi fejezetben majd utalunk rá, hogy Isten szentségének e két aspektusa benne foglaltatik abban a szentségben, amelyre elhívja népét (1Thessz 4,7). Ebben egyaránt benne van a belső megtisztulás a szennytől és a belső büntől, valamint a határozott felszentelés a szolgálatra és az igaz életre.

3. ISTEN SZERETETE

Az, hogy Isten maga a szeretet, János apostol szilárd meggyőződése (1Jn 4,16). Minden kegyelme és minden ajándéka ebből fakad. Isten szeretete az, amely jelen volt az ember teremtésekor, elindította az ember megváltásának tervét, amikor a bűn megakadályozta Isten első céljának megvalósulását, és amely elküldte Fiát a világba, hogy megbékítse az embert az Atyával. „Isten azonban abban mutatta meg rajtunk a szeretetét, hogy Krisztus már akkor meghalt értünk, amikor bűnösök voltunk” (Róm 5,8). „Ez a szeretet, és nem az, ahogy mi szeretjük Istent, hanem az, hogy ő szeretett minket, és elküldte a Fiát engesztelő áldozatul bűneinkért” (1Jn 4,10).

Isten nem lehet más, mint szeretet. Még az is, amit a Szentírás Isten haragjaként ír le, egyike szeretete kifejeződésének. A szeretet ellentéte nem a harag, hanem a gyűlölet. A harag a szeretet másik oldala, a kitartó szembenállás azzal, ami árt az Ő szereteteinek.

Egy apa egyszer hallotta két kisleányt komolyan beszélgetni: Az idősebbik éppen szidta a fiatalabbikat:

– Ha rossz leszel, apa nem fog szeretni!

Az apa odahívta fiait:

– Ez nem egészen igaz – mondta. – Amikor jók vagytok, apu olyan szeretettel szeret benneteket, amely őt boldoggá teszi, amikor rosszak, akkor olyannal, amely szomorúvá.

Az, hogy Isten szeretete igazságos, szent, és megbünteti a gonoszt, még nem teszi kisebbé szeretetét. Valójában ennél kevesebb nem is lenne igazi szeretet. Szabadjára engedni a bűnt, és a gonoszsgot büntetlenül hagyni gondatlan közömbösség lenne, nem pedig valódi szeretet.

AZ ÚR JÉZUS KRISZTUS, A MI REMÉNYSÉGÜNK

A Biblia szívében ott magaslik az Úr Jézus Krisztus alakja. Az Ő személye és tanításai azok a próbakövek, amelyeken végül minden keresztyén hitet meg kell mérni.

Van valami Jézus Krisztusban, ami miatt elég csak éppen említeni, hogy az emberek csodálattal és tisztelettel beszéljenek róla. Még azok is, akik általában kételkednek a vallásokkal kapcsolatban, könnyen elismerik Jézus Krisztus személyének és jellemének nagyságát.

De a keresztyén hit Krisztusról sokkal többet jelent, mint általános elismerését annak, amit tett és tanított. „Mi a véleményetek a Krisztusról?” (Mt 22,42). Ez az a kérdés, amely egyenesen a hit lényegéig hatol, és megkülönbözteti a hitet a hitetlenségtől. A keresztyénség *több*, mint helyes nézetek vallása Krisztusról, de semmiképpen sem *kevesebb*.

Valójában az, amit intellektuálisan felfogunk Krisztusból, a Szentírás bizonyosságán alapszik. Ez a bizonyosság, ha egységében szemléljük, világos, félreérthetetlen, és két nagyszerű dolgot tanúsít az Úr Jézus Krisztus személyével kapcsolatban. Ezeket megemlégtettük az előző fejezetben, mint két, magáról a Bibliáról szóló igazságnak az ábrázolását, de most újra vissza kell erre térnünk.

1. TÖKÉLETES EMBER

Az első e nagyszerű tények közül a Biblia tanúbizonyosága Krisztus tökéletes ember voltáról. Ő nem félisten-félemler volt. Teljesen emberi volt, olyannyira, hogy „meg tudott indulni erőtlenségeinken”, és „hozzánk hasonlóan kísértést szenvedett mindenben, kivéve a bűnt” (Zsid 4,15).

Ezt sosem szabad szem elől tévesztenünk. Az egyetlen módja annak, hogy Isten feltárja valódi énjét, az volt, hogy emberi természetet öltön magára, és Fia személyében megmutassa azt, hogy Ő milyen, és azt is, hogy milyeneknek kellene nekünk lennünk. Egy mennyei lény kihirdetheti a törvény kívánalmait, de Isten kegyelme és szeretete csak akkor válik láthatóvá, ha élő személyként mutatkozik meg. Nem békülhettünk volna meg Istennel, hacsak a Kibékítő nem osztozik természetünkben, és nem ragadja meg a mi kezünket éppúgy, mint az Atya kezét.

2. KRISZTUS ISTEN VOLTA

A másik nagyszerű tény, amelyről a Biblia tanúskodik, Krisztus Isten volta. Nem elég „isteni” minőségről beszélni, kis betűvel, mert a Bibliai időkben sok „istent” imádtak a Földközi-tenger környékén élő népek. Ha a korai keresztyének beleegyeztek volna abba, hogy Jézus egyike ezeknek az „isteneknek”, nem üldözték volna őket – hiszen ahol sok isten van, mindig akad hely még egynek. És még ma is vannak, akik az ember „isteni” minő-

ségéről vagy a minden emberi lélekben meglevő „isteni szikráról” beszélnek.

A keresztyén hit azt vallja Jézusról, hogy ő igazán Isten, és ez az a hit, amelyért a szentek és a mártírok életüket áldozták. Boldogan foglalták el helyüket Isten Egyházában, „amelyet tulajdon vérével szerzett” (ApCsel 20,28). A „kegyesség titkáról” beszéltek: „aki megjelent testben, igaznak bizonyult lélekben, megjelent az angyaloknak, hirdették a pogányok között, hittek benne a világon, felvitetett dicsőségben” (1Tim 3,16). „A mi nagy Istenünk és üdvözítőnk, Jézus Krisztus dicsőségének megjelenését” hitték (Tit 2,13); úgy beszéltek róla, mint aki kezdetben Istennél volt, és aki Isten volt (Jn 1,1); s így imádták: „Én Uram, és én Istenem!” (Jn 20,28).

Ezt a nagyszerű hitet megerősítette az a tény, hogy Jézus nem természetes módon fogant, hanem szűztől született, a Szentlélek ereje által. Azoknak, akik kétségbe vonják Jézus szűztől születését, el kell gondolkodniuk ennek a meggyőződésnek az alternatíváján (embertől való fogantatás – a szerk.) is, mivel a Szentírás félreérthetetlen világossággal kijelenti, hogy József nem a mi Urunk apja. Hihetetlen, hogy Isten megengedné Krisztus testet öltését oly módon megtörténni, mint amit a szűztől születés egyetlen alternatívája kínál.

3. A TESTET ÖLTÉS CÉLJA

Fel kell tennünk a kérdést, hogy miért vett fel tehát Isten emberi formát, és Fiának személyében miért jelent meg az emberi történelemben, új időszámítást kezdve, amit valaki a „naptár meggyőző logikájának” nevezett. Annál jobb választ nem találhatunk, mint amit Pál adott, és amit korábban már idéztünk: „Isten ugyanis Krisztusban megbékéltette a világot önmagával” (2Kor 5,19).

Ebben a hét szóban teológiai könyvek kötetei rejlenek. Az emberi bűn szörnyű tragédiája Istentől való eltávolodást eredmé-

nyezett. Teljesíteni kell az erkölcsi törvény igazságos elvárásait. Ebben a törvényben a halál éppolyan biztosan és elkerülhetetlenül követi a bűnt, mint ahogy az éjszaka követi a naplementét. Azzal, hogy magát bűnért való áldozatként felajánlotta az, akinek nem volt bűne, amiért meghaljon; hogy kereszthalála által megfizette bűneink méltó büntetését; hogy feltámasztatott megigazulásunkért, az Úr Jézus Krisztus mindenkinek a Megváltója lett, aki hisz benne.

4. A KRISZTUSBAN VALÓ HIT

Az utóbbi szavakat alaposan meg kell fontolnunk. A Szentírás sehol sem ígér örök életet azoknak, akik helyesen vélekednek Krisztusról, bármilyen fontos legyen is ez. Mindig ezt olvassuk: „Higgy az Úr Jézusban, és üdvözülsz” (ApCsel 16,31).

Mert hinni kétféleképpen lehet. Lehet bizonyos elképzeléseket igaznak tartani, és lehet, ahogyan kellene is, ezek mellett az elképzelések mellett elkötelezett életet vállalni. A hit nem csak az értelemre tartozik. Szándékos cselekedet. Bizalom, elkötelezettség, döntés az életet irányító elvek mellett.

Tehát a Krisztusban való hit akkor üdvözítő hit, amikor azt eredményezi, hogy életünket az Ő akaratának rendeljük alá, és tökéletesen megbízunk megmentő hatalmában. De az ehhez hasonló hit eredménye nemcsak az, amit *mi* teszünk ezzel kapcsolatban, hanem az is, amit Ő tesz bennünk. Ő pedig Szentlelke által munkálkodik bennünk.

ISTEN SZENTLELKE

Amikor Jézus szembenézett a kereszthalállal, elmondta tanítványainak, hogy milyen kétségbeesést és fájdalmat fog nekik okozni a távozása. Ezeket a figyelmeztetéseket azonban kiegészítette egyik legnagyobb ígéretével: „én pedig kérni fogom az Atyát, és másik Pártfogót ad nektek, hogy veletek legyen mind-

örökké: az igazság Lelkét, akit a világ nem kaphat meg, mert nem látja őt, nem is ismeri; ti azonban ismeritek őt, mert nálatok lakik, sőt bennetek lesz” (Jn 14,16–17).

Éppen a Szentlélekkel kapcsolatos hitet fogjuk a következőkben tanulmányozni *Hitünk legfontosabb kérdései*-t vizsgálva. Nehéz lenne elképzelni bármit, ami jobban számítana a keresztyén élet gyakorlati megvalósításában.

1. „MÁSİK PÁRTFOGÓ”

Krisztus azt mondta, hogy a Lélek másik Pártfogó lesz. Ezt a szót néha „tanácsadónak” is fordítják, vagy, mint az eredetiben: „akit segíteni hívtak”.

A következőkben látni fogjuk, hogy a Szentháromság keresztyén tanítása három isteni személy elismerését jelenti egy természetben vagy Istenségben. A Szentháromság harmadik személye a Szentlélek.

Itt két nagyon fontos dolgot kell kiemelnünk. Az egyik Isten Lelkének személy volta.

2. A SZENTLÉLEK SZEMÉLYE

Sohasem helyes a Szentlélekről személytelenül, az „ez” névmással beszélni, bár egyes fordításokban ez nyelvtani okokból előfordulhat. Nekünk azonban mindig vigyáznunk kell, hogy az „aki” névmással utaljunk a Szentlélekre. Éppen annyira isteni személy Ő, mint Jézus vagy az Atya Isten.

Egyes bibliafordítások a „Szent Szellem” kifejezést használják. Amikor a Bibliából idézünk, arra kell törekednünk, hogy pontosan idézzük a szavakat. Azt azonban nem szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy a kifejezések értelme nem marad változatlan a századok során. Ez sok szóval megesett, amelyek régebbi fordításokban szerepeltek, de mára megváltozott az értelmük. Ezért

helyesebb a „Szentlélek” kifejezést használni, amikor az Úr Lelkéről beszélünk.

A Bibliában több névvel és címmel is illetik a Szentlelket. Az Ószövetségben úgy említik, mint „Isten Lelkét” vagy „az Úr Lelkét”. Teremtő munkáját a Biblia második verséből ismerjük: „Isten Lelke lebegett a vizek fölött” (1Móz 1,2).

Az Újszövetségben a következő nevekkel illetik: „Szentlélek”, „a Pártfogó”, „Krisztus Lelke”, „az igazság Lelke”, „a kegyelem Lelke”, „a fiúság Lelke” és „az erő, a szeretet és a józanság lelke”.

3. A SZENTLÉLEK ISTEN VOLTA

A második fontos dolog, amit figyelembe kell vennünk a Szentlélekkel kapcsolatban, az, hogy Ő Isten. Erről azt tanítja a Biblia, hogy aki a Szentléleknek hazudik, az Istennek hazudik (ApCsel 5,3–4); Ő örök, mint a Fiú Isten és az Atya Isten (Zsid 9,14); és az Egyház a bemerítkezéssel (vízkeresztséggel) és az áldáskívánással kapcsolatos mondataiban párhuzamos és egyenrangú kifejezésekkel kapcsolja össze az Atyát, a Fiút és a Szentlelket (Mt 28,19; 2Kor 13,13).

4. A SZENTLÉLEK ÉS A KERESZTYÉN ÉLET

Most azonban azt kell megfontolnunk, hogy ennek az isteni személynek milyen szerepe van a keresztyén életben. Ennek a fontosságát össze lehet foglalni azzal, hogy az Atya Istennek minden kapcsolata az emberi lélekkel egyik oldalon a Fiú Jézus Krisztuson, másik oldalon a Szentlelken keresztül jön létre.

Jézus ezt világosan elmagyarázta tanítványaival folytatott utolsó beszélgetésében, ahogy azt János evangéliumában, a 14–16. fejezetben olvashatjuk. A Szentlélek feladata az, hogy átvegye a Mester helyét a keresztyének életében (14,18). Megtanít mindenre, és emlékeztet arra, amit Krisztus tanított (14,26). Krisztusról

való bizonyágtételre indít (15,26–27). A keresztyéneknek jobb, ha a Lélek van velük, mintha az Úr Jézus személyesen lenne velük (16,7).

a. A Szentlélek mindent átható munkája. Láthatjuk tehát, hogy Isten Lelke nélkül lelki élet egyáltalán nem létezhet. Mielőtt megtérünk, a Szentlélek felébreszt és megítél bennünket (Jn 16,8). A valódi keresztyén élet kezdete a Lélektől való születés (Jn 3,5–6). Nemcsak hogy meg kell születnünk a Lélek által, hanem meg is kell keresztelkednünk a Lélekkel (Mt 3,11). A hívőt egész keresztyén életén át a Lélek vezeti (Róm 8,14).

b. Az isteni Végrehajtó. Dr. Daniel Steele a Szentlelket „az Istenség Végrehajtójának” nevezte. A Szentháromság tanítását az alkotmányos állammal (kormányal) illusztrálta, amelynek háromféle feladata vagy hatásköre van. Van egy törvényhozó funkció, ezt az Egyesült Államokban a Kongresszus látja el (Magyarországon pedig a Parlament – a ford.). Van továbbá egy igazságszolgáltatási funkció, amit a bíróságok működése biztosít. Végül pedig van egy végrehajtó funkció, amelyet az elnök vagy a miniszterelnök és kabinetjük lát el.

A Szentháromságban tehát az Atya Isten a törvényhozó, a Fiú Jézus Krisztus az egész emberiség isteni Bírója, az Úr Lelke pedig a végrehajtó hatalom.

Mint ahogy az egyes polgároknak minden kapcsolata a kormánnyal és a kormánynak az egyénekre vonatkozó tetteivel a végrehajtó hatalmon keresztül folyik, úgy az ember életében is a Szentlélek az, aki valójában Isten akaratát és tervét végrehajtja.

c. A megbocsáthatatlan bűn. Kétségkívül ezért mondja a Biblia, hogy a Szentlélek káromlása nem bocsáttatik meg (Mt 12,31). Aki ezt a bűnt elköveti, elvágja lelkét az Istennel és kegyelmével való minden lehetséges kapcsolattól. Hiszen ha így történik, min-

den vezeték el van vágva, semmilyen segélykérő üzenetet vagy megbocsátó választ nem lehet sem leadni, sem fogni.

Rendkívül fontos tehát, hogy tisztelettel viszonyuljunk a Szentlélekhez. Rajta és bennünk végzett munkáján keresztül érthetjük meg, hogy mit szerzett meg számunkra Krisztus a kereszten. *Hitünk legfontosabb kérdései*-nek szerves részét képezi a Lélekről való megfelelő gondolkodásunk.

A SZENTHÁROMSÁG

Arra jutottunk, hogy lehetetlen a Biblia Istenéről a „Szentháromság” szó nélkül beszélni. Ezen a nehéz igazságon most egy kicsit el kell gondolkodnunk. Ebben rajzolódik ki világosan a történelmi keresztyénség nagyszerű hite, amely összeköti Istenre, Krisztusra és a Szentlélekre vonatkozó hitünket. Ez az a meggyőződés, hogy Isten három, de mégis egy: az Atya Isten, a Fiú Isten és a Szentlélek Isten három személy egy természetben. Nem három istenről van szó, hanem arról, hogy az egy Isten Atyaként, Fiúként és Szentlélekként létezik.

1. AZ IGAZSÁG ALAPJA

Nincs értelme úgy tenni, mintha tökéletesen megértenénk mindent, amit a Szentháromság tanítása magában foglal. Azonban hasznos megjegyeznünk, hogy ez a nagyszerű hit nem egy elvont, elméleti hittétel, amelyet azért találtak ki, hogy a megértést összezavarják, egyfajta vallási intelligenciateszt módjára. Sokkal inkább a keresztyén közösség gyakorlati életéből és hitéből ered. Három tény egyben látásának az eredménye ez: először is annak, hogy az Isten egy, másodszor annak, hogy Jézus Krisztus Isten, és harmadszor annak, hogy a Szentlélek személy és Isten. Ezek közül a tények közül egyiket sem lehet úgy megtagadni, hogy az újszövetségi hitet el ne hagynánk. Annak szükségessége

hozta létre a Szentháromság tanítását, hogy a három állítást egységbe hozzuk és megfelelő egyensúlyban tartjuk.

2. A BETARTANDÓ HATÁROK

Azt az igazságot próbáljuk most megérteni, hogy Isten egylényegű és háromszemélyű. A legtöbb magyarázat vagy az egységet, vagy a hármasságot áldozza fel, azaz hajlamosak arra, hogy végül három istenről vagy egy három megnyilvánulási formával vagy működéssel rendelkező Istenről beszéljenek. Bármilyen sokat segítsenek is a hasonlataink, egyik sem teljesen helytálló: sem a kormányzati, sem a lélektani, sem a fizikai vagy a biológiai. Ebben, mint a hit más vonatkozásaiban is, amikor a magyarázat kicsúszik a kezünk közül, annál erősebben kell megragadni a tényeket. Ez nem ment fel bennünket az alól, hogy használjuk a fejünket, és komolyan elgondolkodjunk a keresztyén hitről, de arra figyelmeztet, hogy ne tegyünk úgy, mintha értelmezésünk tévedhetetlen lenne. Aki szerénység nélkül gondolkodik Isten dolgain, majdnem bizonyosan téved.

Ezzel a figyelmeztetéssel és a fenti határok között kijelenthetjük tehát, hogy minden alkotmányos állam három funkciót gyakorol, ahogy az előbb is kifejtettük: a törvényhozó, az igazságszolgáltató és a végrehajtó hatalmat. Itt nem három államról van szó, hanem egyről. Az ember is egyfajta hármasság: az értelem, az akarat és az érzelmek pszichológiai egységét alkotja. A nap sugárzó fizikai teste űrbeli gravitációs központként sugároz fényt és meleget. Végül pedig egy biológiai organizmus is magasrendű egységbe szerveződik. Ez az egység azonban sokaságból tevődik össze; szervek és sejtek sokasága éli ugyanazt az életet.

Hiszünk egy örökké létező, végtelen Istenben, aki a világegyetem Ura. Ő az egyetlen Isten, a világ teremtője és fenntartója, természetében, tulajdonságaiban és céljait tekintve szent. Isten lénye hármasság, és mint Atya, Fiú

és Szentlélek nyilatkozta ki önmagát.¹

Hiszünk Jézus Krisztusban, a Szentháromság második személyében. Hisszük, hogy Jézus Krisztus öröktől fogva egy az Atyával, a Szentlélek által öltött testet, és szűz Máriától született. Így két teljes és tökéletes természet, az isteni és az emberi, egyesült egy személyben, aki valóságos Isten és valóságos ember; Ő az Isten-ember.

Hiszük, hogy Jézus Krisztus meghalt a bűneinkért, és valóban feltámadt a halálból: újból felöltötte testét, felöltve mindazt, ami az emberi természet tökéletességéhez szükséges, ezután felment a mennybe, ahol közbenjár értünk.²

Hiszünk a Szentlélekben, a Szentháromság harmadik személyében. Hisszük, hogy szüntelen jelen van, és hatékonyan működik Krisztus Egyházában és Egyházával együtt. Meggyőzi a világot a bűnről; újjászüli azokat, akik hisznek és megbánják a bűneiket (megtérnek); megszenteli és Jézus Krisztusban minden igazságra elvezeti a hívőket.³

Összefoglaló kérdések

1. Milyen kapcsolat van Isten szeretete és szentsége között?
2. Fejtse ki, miért fontos az, hogy megfelelő egyensúlyt tartsunk fenn a Jézus Krisztus ember voltában és Isten voltában való hit között.
3. Mi a jelentősége Krisztus szűztől születésének?
4. Mi az oka annak, hogy a Szentlélekkel kapcsolatban az „aki” névmást kell használnunk?
5. Hol a helye a keresztyén életben a Szentléleknek?
6. Mi az a három tény, amely a Szentháromság tanításában összegződik?

---

¹ *Az Egyház Alkotmánya*, Egyházrend, II. rész, Hitelvek, I. cikkely

² *Az Egyház Alkotmánya*, Egyházrend, II. rész, Hitelvek, II. cikkely

³ *Az Egyház Alkotmánya*, Egyházrend, II. rész, Hitelvek, III. cikkely

7. Mi az a két veszélyes véglet, amelyet el kell kerülnünk az Isten hármasságáról való gondolkodásunkban?

III. A MEGVÁLTÁS

A korábbi fejezetekben már többször utaltunk rá, hogy Istennek az emberekkel kapcsolatos szándéka a megmentés volt. Ez más szóval a „megváltás”. A megváltás szó szerint visszavásárlást vagy kártalanítást jelent; a fogságból való kiszabadulást a váltságdíj kifizetése után. Ha közelebbről megvizsgáljuk, hogy a Bibliában hogyan használják ezt a szót, azt látjuk, hogy három dolog szükséges hozzá: az áldozat, akit meg kell váltani; a helyzet vagy állapot, amelyből meg kell váltani; és az eszköz vagy fizetség, ami a szabadulást biztosítja. Erről a három dolgról szól ez a fejezet.

MI AZ EMBER?

Isten gondviselése és nagyszerű célja mindig is az emberiséggel volt kapcsolatos. Ahhoz, hogy megértsük a megváltást, tudnunk kell valamit arról is, akikre vonatkozik. Isten után az ember a Biblia legfontosabb témája. A Teremtés könyve először Istennel és teremtő munkájával ismertet meg. Ezután azonban rögtön az emberi természetre és az emberiség teremtésben elfoglalt helyére tér rá. Valaki így állapította meg az emberi lélek fontosságát a többi teremtett dologhoz képest: „A Teremtés könyvéből két fejezet szól a teremtésről, és tizennégy Ábrahámról.”

1. AZ EMBER EREDETE

Az emberi természetről alkotott sok hibás elképzelést helyre teszi a Teremtés könyvének ez a korai leírása az emberről.

Mindörökre félresöpör minden naturalisztikus filozófiát, amelyek az embert nem látják többnek az evolúciós folyamat utolsó láncszeménél, akinek központi idegrendszere alig mutat magasabb szervezettséget, mint az állatoké.

Érdekes megfigyelés, hogy a Teremtés könyvének első fejezetében csak háromszor fordul elő a „teremt” szó. Istennek minden más alkotásával kapcsolatban a „legyen” vagy a „megalkotta” szót használják. A három „teremtés” az anyagi világegyetemre (1. v.), a tudatos életre (21. v.) és az ember énjére (27. v.) vonatkozik.

A Biblia elismeri, hogy fizikai testünk a föld porából van. Az emberi természet igazán lényeges elemét a „lehelet” vagy a „lélek” alkotja – hiszen Isten az élet leheletét (szó szerint „az élet lelkét”) lehelte Ádám orrába, „így lett az ember élőlényé” (1Móz 2,7).

2. ISTEN KÉPMÁSA AZ EMBERBEN

A lélek és a szellem az, amiben Isten képmását hordozzuk. Ez az, ami miatt többek vagyunk az állatoknál, és ami valójában két világ lakóivá tesz minket. Fizikailag és biológiailag a természeti világban élünk, testi életünket ugyanazok a folyamatok tartják fenn, amelyek az állatokét. Szellemileg és lelkileg magasabb szinten élünk, ahol jóval nagyobb lehetőségeink vannak, mint bármely más élőlénynek.

Jóllehet a bűn tönkretette Isten erkölcsi képmását az emberben, még mindig őrizzük Isten eredeti képmását abban a képességünkben, hogy intelligensen tudunk gondolkodni, és képesek vagyunk valódi döntéseket hozni. Ha ez nem így lenne, nemcsak hogy örökre el lennénk választva Istentől, de arra sem lennénk képesek, hogy előttünk megjelenő kegyelmére válaszoljunk.

3. KÉT VILÁG LAKÓI VAGYUNK

Az, hogy az emberek két világ polgárai, az általunk érzett nyomás és feszültség nagy részének az okozója. Az anyag és a természet vonzása nagyon erős. Sokan majdnem egész életüket az állati igények kielégítésének szintjén élik.

Másrészt azonban majdnem lehetetlen, hogy egy emberi lény tökéletesen megelégedjen azzal, hogy növényi vagy állati szinten éljen. A szellemi világ is vonz, és felfogjuk a néha homályosan érzékelt, de mindig jelen lévő erkölcsi törvény nyomását. Minden földi lény közül az ember az egyetlen, aki ki van téve annak a tudatnak, hogy mi lenne a „helyes”.

4. AZ EMBERI SZABADSÁG TERMÉSZETE

Az emberi természet tanulmányozásában az egyik új keletű hóbort „determinizmus” néven ismert. Ez a többféle módon kifejezett elképzelés azt jelenti, hogy az ember örökségének és környezetének teremtménye, cselekedetei pedig rajta kívül álló erők játékának a következményei. Végletekig vitt formája a fatalizmus, amely a körülményeknek való passzív megadáshoz vezet.

Semmi sem áll távolabb a Szentírás emberábrázolásától, mint ez a nézet. A Biblia nem tagadja a bűnös folyamatok erejét vagy az ember földhözragadtságát, de szilárdan kiáll a választás szabadsága mellett. Isten felszabadító kegyelme mindannyiunk számára adott, és lehetővé teszi, hogy a test és a környezet korlátai fölé emelkedjünk.

5. AZ EMBERI ÉLET HELYES CÉLJA

A determinizmus téveszméjével szorosan összefügg az a nézet, hogy a jó és rossz kérdését az ember életében az élvezet vagy az öröm mértéke dönti el, amellyel az egyes cselekedetek járnak. Ma sokan azt tanítják, hogy ami a legnagyobb örömet vagy élvezetet kínálja, az ennél fogva jó és helyes.

Ennek ellentmond az a bibliai nézet, hogy az élet nem egy serleg, amelyet ki kell üríteni, hanem egy mérőedény, amelyet meg kell tölteni – azaz nem pusztán azért vagyunk ezen a világon, hogy a lehető legtöbbet szerezzük meg magunknak belőle, hanem hogy hozzájáruljunk valamivel, és hogy az emberiséget legalább egy kicsit jobbra tegyük azzal, hogy a világon voltunk. Az ember végső célja nem az, hogy boldog legyen, hanem hogy *méltóvá váljon* a boldogságra.

Igaz, az emberi élet nyersanyagaiból az érzékiség és bujaság szórakozóhelyeit is fel lehet építeni. Lehet azonban az Istennek és királyságának szentelt templomot is építeni a szívünkben. Ahogy valaki egyszer írta:

*Hát nem furcsa,
hogy a hercegek, királyok,
a porondon
ugráló bohócok
és a hozzánk hasonló
hétköznapi emberek
az örökkévalóságot építik?*

*Mindenki kap egy szerszámosládát,
egy alaktalan masszát,
egy szabálykönyvet,
és mielőtt az élet elfolyik,
mindenkinek készítenie kell
egy követ, amelyben megbotlanak,
vagy rálépve magasabbra jutnak.*

6. A HALHATATLANSÁG KÖVETKEZMÉNYEI

Ebben az összefüggésben sohasem szabad elfelednünk a józan ész és a Szentírás világos útmutatását, hogy az ember olyan teremtmény, amelynek örök életet szántak. A valódi énünk, a

lélek, akik valójában vagyunk, nem hal meg, amikor a test elenyé-
szik. Ez egy új és igaz távlatot tár fel az ember előtt. Más dolog
úgy döntéseket hozni, mintha csak arról a hetven évről lenne szó,
amit a földön töltünk, és valami egészen más végtelen távlatok-
ban gondolkodva dönteni.

Ez nem azt jelenti, hogy a világtól elfordult, gyakorlatiatlan
életet kell élni. Azt viszont jelenti, hogy úgy kell élnünk, ahogy
halhatatlan lényekhez illik. A sikert sohasem mérhetjük azzal,
hogy mit hagyunk magunk mögött, csak azzal, hogy merre tar-
tunk. Istent és kortársainkat pedig úgy szolgálhatjuk a leghatéko-
nyabban, ha „mennyei kincseket” gyűjtünk.

A zsoltszótáríró azt mondta: „Ha látom az eget, kezed alkotását, a
holdat és a csillagokat, amelyeket ráhelyeztél, micsoda a halandó
– mondom –, hogy törődsz velem, és az emberfia, hogy gondod van
rá?” (Zsolt 8,4–5). Milyen nagyszerű és értékes a válasza: „Kevés-
sel tetted őt kisebbé Istennél, dicsőséggel és méltósággal kor-
názta meg. Úrrá tetted kezed alkotásain, mindent a lába alá
vetettél: a juhokat és a marhákat mind, még a mezei vadakat is”
(Zsolt 8,6–8).

A BŰN ÁTKA: A KÍGYÓ MÉREGFOGA

A fejezet elején láttuk, hogy a megváltás a megváltandó sze-
mélyekre irányul, akik olyan helyzetben vagy állapotban vannak,
hogy meg kell őket menteni. Most arra az állapotra fordítjuk
figyelmünket, amelybe az ember került.

1. AZ EMBER SZORULT HELYZETE

Mindenki, aki az emberi életet vizsgálja, megdöbben az
emberiséget sújtó különös betegség láttán. Egy olyan világban,
amely telve van az egész emberiség számára békés és bővelkedő
életet biztosító természeti kincsekkel, nyugalom és béke helyett
a háború, gyűlölet, kéjvágy, erőszak és önzés borzalmait látjuk.

Meg kell magyaráznunk, mit értünk „az ember szorult helyzetén”. Mi az oka annak, hogy az ember számára adott tág lehetőségek olyan korlátozottan érvényesülnek? Kell, hogy legyen valami magyarázat az egyetemes nyomorúságra, amelyet „az embernek az emberrel szemben tanúsított embertelenség” okoz.

A Biblia válasza – és ennél most sem találunk jobbat – az, hogy az ember lelki és szellemi betegségét „a kígyó méregfoga” okozza, azaz a bűn. A kicsapongás a természeti törvények megszegése. A bűntett az emberi és társadalmi törvények megszegése. A bűn Isten törvényeinek megszegése. Egyetlen gondolkodó ember sem tagadhatja, hogy „mindenki vétkezett, és híjával van az Isten dicsőségének” (Róm 3,23).

2. A BŰN EREDETE

Sok mai szociológus véleményével ellentétben a bűn nem egy nyomortanyán keletkezett. Ami az emberiséget illeti, a bűn egy kertben született, az Édenkertben. Mégpedig akkor, amikor az emberi nem első szülői úgy döntöttek, hogy nem engedelmességek Isten parancsának, és a kígyó tanácsára az önfejűség ösvényére léptek. A Teremtés könyvének harmadik fejezetétől egészen a Jelenések könyvéig a Biblia tanúbizonysága ugyanaz. Az emberi lelket megbetegítette a bűn, és minden döntése és cselekedete át van hatva ezzel a mélyen gyökerező bajjal.

3. A BŰN KETTŐS PROBLÉMÁJA

A bűn ugyanis a Biblia tanítása szerint kétféle lehet. Ezt már az is mutatja, hogy milyen formában találkozunk a szóval. Egyes számban használt főnévként általában a lélek állapotára vagy helyzetére utal, ahogy Pál is használja a rómaiakhoz írt levelében: „Ne uralkodjék tehát a bűn a ti halandó testetekben, hogy engedelmességetek kívánságainak” (Róm 6,12). Másik jelentésében igeként fordul elő, ahogy Jézus mondta: „Íme, meggyógyultál,

többé ne vétezz, hogy valami rosszabb ne történjen veled” (Jn 5,14). Itt egy tettről, cselekvésről van szó, amelyet hatalmunkban áll megtenni vagy nem megtenni.

a. A bűn mint állapot. Mindannyian a bűn állapotában születünk, erkölcsi természetünkben megfosztva Isten szentségétől, ezért romlottan. Néhányan feltették már a kérdést, hogy hogyan adhatjuk tovább nemzedékről nemzedékre ezt a bűnös állapotot, hiszen azokat a tulajdonságainkat, amelyeket életünk folyamán megszerzünk, nem örökítjük tovább utódainkban.

A rejtély kulcsa részben megtalálható, ha figyelembe vesszük, hogy Ádám és Éva az Édenkertben első bűnükkel elvesztették azt a szentséget, amelyben Isten teremtette őket, és amely Isten jelenléte által adatott nekik. Romlottá lettek, mert engedetlenségük és lázadásuk bűne megfosztotta őket Isten igazságától. Nem adhatták tovább azt, amijük nem volt; ettől fogva az egész emberiség romlott lett, mivel meg van fosztva attól az igazságtól, amellyel a szülei sem bírtak.

Természetesen nincs olyan magyarázat, amely igazán meg tudná világítani ezt a kérdést. De mindannyian tudjuk, hogy aki egy vagyont elpazarol, az szegénységbe taszítja magát és gyermekeit. A bűn állapota több, mint az igazság hiánya. Forrása a szentség elvesztése, mint ahogy a vakság oka a látás elvesztése, a sötétség pedig a fény hiánya.

b. A bűn mint cselekedet vagy tett. Elérkeztünk tehát a bűnös élet problémájához. A bűnt így határozták meg: „Életünk központjába Isten önátadó akarata helyett saját önző akaratunkat helyezük.” A Biblia azt tanítja, hogy a bűnös élet lényege és magva a hitetlenség. Jézus például azt mondta, hogy a Szentlélek leleplezi a világ előtt, hogy mi a bűn: „A bűn az, hogy nem hisznek énbenem” (Jn 16,9). Hermann Schultz rég kijelentette: „A bűn gyökere a hitetlenség, amely Isten szeretetének ajándékában barátság-talan korlátozást lát.”

Hát nem találó összegzés? Miért szegik meg az emberek Isten jószágos és jótékony törvényeit és követik inkább saját énközpontú életmódjukat? Nem azért-e, mert az a gyanakvó hitetlenség vezeti őket, amely kétségbe vonja, hogy Isten akarata valóban jó, és amely azt állítja, hogy az ember útja jobb?

4. A BŰN ÉS A SZÁNDÉKOSSÁG

Egyvalamit azonban le kell szögeznünk. Azzal együtt, hogy a bűn olyan megszokott és olyan széles körben elterjedt, ne higgyük azt, hogy embernek lenni annyi, mint bűnösnek lenni. Az emberek kétféleképpen próbálják elkerülni a bűn tényével való kellemetlen szembesülést. Az egyik a bűn letagadása – így tesznek azok, akik nem vallásosak. A másik utat sok vallásos ember választja – olyan tágan értelmezik a bűnt, hogy mindenféle hiba és tévedés belefér, még olyanok is, amelyek nem tudatosak, vagy elkerülhetetlenek.

Ha mindent bűnnek bélyegzünk, és azt állítjuk, amint ezt sokan teszik manapság, hogy egyetlen ember sem élhet bűn nélkül, akkor minden igyekezetünkkel azon vagyunk, hogy a bűnnek ne tulajdonítsunk különösebb jelentőséget. Ha arról beszélünk, hogy naponta vétkezünk szóval, gondolattal és tettel, azt gondolván, hogy ez hozzátartozik a keresztyén szerénységhez, fényévekkel vétjük el a bibliai tanítást a bűn természetéről és a megváltásról.

A Szentírás teljes borzasztó és rémséges valójában leírja a bűnt mint olyan lázadást, amely semmibe veszi Isten szent törvényét. A bűn mindig magában foglalja a választást és az akaratot. Sohasem öntudatlan és akaratlan. Akihez pedig eljut az evangélium, de elutasítja az általa ajánlott megtérést a bűnből, „vétkezik az Úr teste és vére ellen” (1Kor 11,27), mert ezzel a tetteivel ugyanazt az elvet erősíti meg, amely az Úr Jézus Krisztus keresztre feszítéséhez vezetett.

5. AZ EGYETLEN REMÉNYSÉG

Van azonban a bűnnel kapcsolatban egy, de csak egyetlen egy jó dolog is. Ez pedig az, hogy Jézus Krisztus eljött megváltani népét bűneiből (Mt 1,21). Keresztjének dinamikus ereje által az élet bűnei megbocsáttathatnak, és a természet megtisztulhat bűnösségéből (1Jn 1,9). Nincs más orvosság a lélek betegségére. A kígyó marása halálos, de „ahogyan Mózes felemelte a kígyót a pusztában, úgy kell az Emberfiának is felemeltetnie, hogy aki hisz, annak örök élete legyen őbenne” (Jn 3,14–15).

A MEGVÁLTÁS ÁRA

A megváltással kapcsolatos harmadik gondolat a rabságban lévők megszabadításának áráról vagy eszközéről szól. Néhány modern gondolkodású ember megpróbálja ezt eltávolítani a keresztyén megváltás fontos összetevői közül, de ha így teszünk, elveszítjük annak valódi erejét és jelentését. Ha azt kérdezzük az újszövetségi gyülekezettől, hogy milyen eszközökkel vagy milyen áron vétetett meg a megváltásunk, csak egy válasz van: „drága véren, a hibátlan és szelplőtelen Báránynak, Krisztusnak a véréen” (1Pt 1,19).

Ha valamivel, akkor ezzel jutunk el magához a „szentek szentjéhez” a keresztyén hitben. A keresztre csak térden állva lehet nézni. Minden más nézetből eltorzul. Azt, hogy „Krisztus meghalt a mi bűneinkért” (1Kor 15,3), teljes bizonyossággal állíthatjuk az apostollal együtt, bár hogy *hogyan* hoz számunkra új életet Krisztus halála, azt talán nem tudjuk teljesen megérteni vagy megmagyarázni. A kiengesztelés *ténye* vitathatatlan. A kiengesztelésről szóló *elméletek* már bizonytalanabbak lehetnek.

1. A KERESZT ÉS ISTEN SZERETETE

Egy dolgot feltétlenül tisztáznunk kell az elején, méghozzá úgy, hogy senki ne érthesse félre. A megváltás Krisztusban mindenekelőtt az Atya szeretetének legmagasabb szintű kinyilvánítása (Jn 3,16; Róm 5,8). Abban az elképzelésben, hogy Krisztus valamilyen módon az Atya könyörtelen haragja és a szerencsétlen bűnös közé állt, van egy féligazság, amely könnyen egész tévedésé válhat. Egyszer egy kislány a vasárnapi iskolából hazatérve ezzel a kijelentéssel döbbsentette meg az édesanyját:

– Anyu, én szeretem Jézust, de Istent utálok.

– Miért, hogy érted ezt? – kérdezte az anyja megdöbbenve.

– Hát, azt mondta ma a hittantanár, hogy Isten haragudott ránk a bűneink miatt, és a pokolba akart minket küldeni, de Jézus meghalt helyettünk, és nem engedte neki. Hát ezért szeretem Jézust, de utálok Istent.

Ennek a gyerekek a szavaiban egy régi vallási elképzelés él tovább. Akkor jelentkezik, amikor a testet öltést figyelmen kívül hagyjuk, és csak a kereszttel törődünk. Ekkor a kiengesztelés egy tökéletes emberi élet feláldozásává, érdemek vásárlásává vagy a büntetés kifizetésévé válik, amelynek áldásai egy pap vagy maga az Atya „megváltoztathatatlan rendelése” által jutnak el az emberekhez. Ezt a tévedést úgy javíthatjuk ki, ha újra elmondjuk, amit már kétszer elmondtunk: „Isten ugyanis Krisztusban megbékéltette a világot önmagával” (2Kor 5,19). A kereszttel az Atya tervében szerepelt (ApCsel 2,23) annak eszközeként, hogy Isten megbékéltesse önmagával az embert.

2. A MEGVÁLTÁS HATÓKÖRE

Legalább három olyan nagy szükséglet van, amelyre Krisztus kereszttel választ nyújt Isten és ember viszonyában. Ha ezeket világosan látjuk, az hozzásegít ahhoz, hogy megértsük megváltásunk árát és hatókörét. Az első az, hogy Isten ítélete a bűn fölött nem önkényes, amit saját tetszése szerint elhagyhat, hanem

lényéből fakad és abból, amilyenek Isten voltából kifolyólag lennie is kell. A második az, hogy a bűn mindig rejtetten, álruhában érkezik az emberhez, és le kell leplezni. A harmadik pedig az, hogy a valódi megváltáshoz és a Szentlélek uralkodásához az emberi életet rabságban tartó gonoszság hatalmát és megtestesüléseit össze kell zúzni. Ezeken egy pillanatra el kell gondolkodnunk.

a. Az isteni természet és a bűn megítélése. A kereszt bibliai értelmezésének azzal a leírással kell kezdődnie, amelyet Pál ad a Jézus Krisztus általi megigazulásról: „Mert az Isten őt rendelte engesztelő áldozatul azoknak, akik az ő vérében hisznek, hogy igazságát megmutassa. Isten ugyanis az előbb elkövetett bűnöket elnézte türelme idején, hogy e mostani időben mutassa meg igazságát: mert ahogyan ő igaz, igazzá teszi azt is, aki Jézusban hisz” (Róm 3,25–26).

Az „engesztelő áldozat” jelentését nehéz pontosan meghatározni. Sok olyan jelentésben használták már, amelyek igen messze esnek attól, amit a Biblia tanít a megváltásról. Ez azonban azt jelképezi, hogy Krisztus keresztje Isten természetének mély és alapvető igényét elégíti ki: „mert ahogyan ő igaz”, ugyanakkor „igazzá teszi azt is, aki Jézusban hisz”. A kereszt egyszerre igazolja Isten szentségét és türelmét a bűnök megbocsátásában.

Ez szimbolikusan megjelenik magának a keresztnek a formájában is. A függőleges keresztfa Isten igazságát és szentségét jelképezi, amelynek mindig a bűn megítélésében kell megjelenie. A vízszintes keresztfa Isten szeretetét és kegyelmét jelképezi. Amikor a szeretet és a kegyelem a bűnnel találkozik, kereszt jön létre. A kereszt megmutatja a bűn árát és azt, hogy a legnagyobb árat maga Isten fizeti. Isten Krisztusban viselte az ember bűnének következményeit a Golgotán, aminek eredményeképpen a szerető Atya megbocsáthat Krisztus kedvéért azoknak, akik megbánják bűneiket és hisznek. Isten egyúttal szentségét és igazságosságát is megőrzi, amelyk nélkül nem lenne Isten.

b. A bűn leleplezése. A Golgota nemcsak Isten szentségét igazolja és szeretetét tárja fel, hanem az emberi bűnt is leleplezi. Amint azt már említettük, a bűn legnagyobb ereje abban áll, hogy rangrejtve érkezik. Ezernyi elmés módon álcázza magát. Kifogások, ésszerű magyarázatok, a körülmények és a mások befolyása mögé búvik. A kereszt lerántja az álarcot, és a bűnt valódi természetének megfelelően, gonosz szörnyetegnek mutatja, nyílt és határozott lázadásnak Isten szeretete ellen.

A bűnt nem lehet igazi valójában látni, amíg nem a kereszt fényében szemléljük. A mai közerkölcs homályos szabálya a „sötétben minden tehén fekete”. De a Golgotáról sugárzó szent szeretet megvilágítja a színárnyalatokat és minőségi különbségeket. Egy missziós vasárnapi iskolában egy tavaszon minden gyereknek szép fehér húsvéti liliomot adtak. Egy hölgy észrevette, hogy egy nyomortanyán lakó kisgyerek a liliomot nézi, és könnyek mossák nem éppen tiszta arcát.

– Mi a baj, kicsim? Nem tetszik a liliomod? – kérdezte a misszionárius.

– Jaj, dehogynem, nagyon szép – válaszolta a gyermek –, csak eddig még sohasem vettem észre, milyen piszkos vagyok.

c. A „győztes Krisztus”. Senki sem értheti meg a keresztről szóló újszövetségi tanítást, amíg nem hallotta a bűn, a halál, az ördög, valamint minden fejedelemség és hatalmasság fölötti diadal győzedelmes hangját, amelyet a korai egyház a tanításaiba foglalt. Itt semmiféle vereségről nincs szó, csak szabadításról. Krisztus nem gonosz emberek gyűlöletének vagy tragikus körülményeknek az áldozata lett. Ő győzelmet aratott a bűn, a halál és a gonosz minden fejedelemsége és hatalmassága felett, melyek fogva tartották az embert. Hogyan is hagyhatnánk figyelmen kívül a diadalmas lelkesedést Pál szavaiban: „És titeket is, akik halottak voltatok vétkeitekben és bűnös valótok körülméletlenségében, ővele együtt életre keltett megbocsátva nekünk minden vétünköt. eltörölte a követelésével minket terhelő adóslé-

velet, amely minket vádolt, eltávolította azt az útból, odaszegezve a keresztfára. Lefegyverezte a fejedelemségeket és a hatalmasságokat, nyilvánosan megszegényítette őket, és Krisztusban diadalmaskodott rajtuk” (Kol 2,13–15).

Az Újszövetség írói éppen ezért hangsúlyozzák fáradhatatlanul Krisztus feltámadását. „Ha tehát száddal Úrnak vallod Jézust, és szíveddel hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, akkor üdvözülsz” (Róm 10,9). Krisztus feltámadásában a legnagyobb győzelem nagyszerű jelét és pecsétjét láthatjuk. A nagy nap végre elérkezett. A gonosz legyőzhetetlen erődtéménye megrendült. A Sátán tovább harcol, de már mint olyan ellenség, akinek sorsa megpecsételődött, és végső pusztulása bizonyos. Minden zsarnok erőt, amelyek rabszolgaságban tartották az embert, legyőzött Isten Krisztusban, aki örökre fölébük kerekedett saját tette által, a golgotai áldozattal.

Látnunk kell itt még valamit. Ez nemcsak egy egyszer s mindenkorra szóló győzelem volt a gonosz fejedelemségei és hatalmasságai fölött, hanem annak a folyamatos cselekvésnek a kezdőpontja is, amellyel Krisztus az Ő győzelmének gyümölcseit egyéni életetekbe és szívekbe osztja szét a Lélek által. A győzedelmes Krisztus örök kortársunk. Nem a kereszt Krisztusát tiszteljük Istenként, hanem Krisztust, az élő és jelenlévő Urat. Az Ő győzelmében diadalmaskodunk: most a bűn felett, és végül, mikor az utolsó nap eljön, a halál fölött. „Ha pedig annak Lelke lakik bennetek, aki feltámasztotta Jézust a halottak közül, akkor az, aki feltámasztotta a Krisztus Jézust a halottak közül, életre kelti halandó testeteket is a bennetek lakó Lelke által” (Róm 8,11).

Hisszük, hogy az eredendő bűn Ádám leszármazottai természetének az a romlottsága, amely miatt mindenki nagyon távol került összeüleink teremtéskor kapott, eredeti tisztaságától vagy igaz állapotától. Ez az állapot Istentől idegen, nélküli a lelki életet, és hajlamos a gonoszra, még hozzá szüntelen. Hisszük továbbá, hogy

*az eredendő bűn az újjászületett emberben tovább él mindaddig, amíg a szentlélekkeresztség által a szív teljesen meg nem tisztul.*¹

*Hisszük, hogy Jézus Krisztus szenvedése, vérének kiontása és kereszthalála által teljes engesztelést szerzett minden emberi bűnért. Hisszük, hogy ez az engesztelés az üdvösség egyedüli alapja, és elégséges az emberiség minden egyes tagja számára. Az engesztelés Isten kegyelméből üdvösségszerző a még ártatlanságban lévő gyermekekre és a nem beszámítható személyekre nézve; de azokra nézve, akik már elérték a felelősség korát, csak akkor üdvösségszerző, ha megbánják bűneiket (megtérnek), és hisznek Jézus Krisztusban.*²

Hisszük, hogy az ember Isten hasonlatosságára lett teremtve, az embernek azt a képességét is beleértve, hogy választani tud a jó és a rossz között, ami azt jelenti, hogy az ember erkölcsileg felelős lény. Hisszük továbbá, hogy Ádám bűne következtében az ember romlottá lett, ezért nem képes saját erejéből és cselekedeteiből megváltozni, hitre jutni és Istent segítségül hívni. Azonban hisszük azt is, hogy Isten Jézus Krisztuson keresztül minden embert megajándékoz kegyelmével, és mindazoknak, akikben megvan erre a készség, hatalmat ad arra, hogy a bűnből az igazsághoz térjenek, higgyenek Jézus Krisztusban bűneik bocsánatára és a megtisztulásra, és hogy Isten előtt kedves és elfogadható jó cselekedetekben járjanak.

Hisszük, hogy minden ember, annak ellenére, hogy újjászületett és átélte a teljes megszentelődést, kieshet a

---

¹ Az Egyház Alkotmánya, Egyházrend, II. rész, Hitelvek, V. cikkely

² Az Egyház Alkotmánya, Egyházrend, II. rész, Hitelvek, VI. cikkely

kegyelemből és elhagyhatja a hitet. Ha az ilyen ember nem bánja meg a bűnét, akkor reménytelenül és örökre elvész.³

Összefoglaló kérdések

1. Hogyan mutatkozik meg Isten képmása az emberben?
2. Milyen következtetéseket vonhatunk le a halhatatlanságban való hitből?
3. Mit mond a Biblia az ember szorult helyzetéről és annak eredetéről?
4. Mit jelent az, hogy a bűn kettős probléma?
5. Mi a következménye annak, ha minden emberi tökéletlenséget „bűnnek” hívunk?
6. Mi a különbség a tények és az elmélet között a kiengesztelésben?
7. Mi az a három szükséglet, amelyre Krisztus keresztje választ nyújt az Isten és az ember közötti kapcsolat rendezésében?
8. Miért fektet az Újszövetség olyan nagy hangsúlyt Krisztus feltámadására?

---

³ *Az Egyház Alkotmánya, Egyházrend, II. rész, Hítelvek, VII. cikkely*

IV. ÚJ ÉLET KRISZTUSBAN

Éjjel jött el – nem gyávaságból, hanem hogy magánbeszélgetést folytathasson a Mesterrel.

Neve: Nikodémus.

Neveltetése: vallási képzés és szigorú erkölcsiség.

Szükséglete: éhező lélek, bűntől megkötözve és kétséggel telve.

Jézus nem vesztegette az idejét mellékes körülményekre, egyenesen a lelki szükséglet gyökeréig hatolt.

– Újjonnan kell születned – mondta.

Mennyire hasonlít hozzánk Nikodémus! Szinte halljuk, ahogy válaszol. Nincs egy kis szarkazmus a hangjában?

– Hogyan születhetik az ember, amikor vén?

Kezdhetsz-e valami csoda folytán új testi életet?

Jézus azt feleli, hogy nem testi újjászületésre van szükség, hanem a lélek újjászületésére. Az élet testi értelemben való újraelkezdése nem sokkal vinne előre, hiszen „Ami testtől született, test az, és ami Lélektől született, lélek az” (Jn 3,6). Lelki életre van szükség; a lelki élet pedig csak lelki születéssel kezdődhet – újjászületéssel, felülről való születéssel, a Lélektől való születéssel.

De Nikodémust nem győzik meg az érvek:

– Hogyan történhet meg mindez? (Jn 3,9).

Ezekkel a szavakkal tulajdonképpen azt fejezi ki:

– Ez lehetetlen, nem értem.

Jézus tulajdonképpen azt feleli:

– Valójában még a földi dolgok rejtelmét sem értitek, a szél fújását vagy az időjárás változását. Hogyan is remélhetitek, hogy megérthetitek a mennyei dolgokat?

De az üdvösség nem a megértéstől függ, hanem az elfogadástól. „Saját világába jött, és az övéi nem fogadták be őt. Akik pedig befogadták, azokat felhatalmazta arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek; mindazokat, akik hisznek az ő nevében” (Jn 1,11–12).

Ez hát a Biblia tanítása a keresztyén élet természetéről és kezdetéről. Nem nevelés, kultúra vagy önfegyelem eredménye ez. Nem új fejezetet kezdünk; új életet kapunk. Nem megjavulásról van szó, hanem újjászületésről.

SZEMÉLYES ÉLMÉNY

Először is le kell szögeznünk, hogy a Krisztusban való élet kezdete elhelyezhető a naptárban, és a térképen, azaz meghatározott időhöz és helyhez kötődik. A „megtérés”, ahogy ezt általában nevezni szoktuk, új korszakot nyit az ember életében.

1. TÉVES ELKÉPZELÉSEK

Nem helyes azt állítani, hogy „minden ember természettől fogva Isten gyermeke”. Természettől fogva mindannyian a harag fiai (Ef 2,3) és az ördög gyermekei (1Jn 3,8.10) vagyunk. Isten gyermekévé úgy válhatunk, ha személyes választ adunk a személyes Krisztusnak, aki életre szóló hűséget kíván tőlünk.

Ha valakit keresztyén szülők nevelnek fel keresztyén családban, attól még maga nem válik keresztyénné. Ahogy valaki mondta: „Istennek sok gyermeke van, de unokája nincs.” Az emberi lélek misztériuma olyan, hogy mindenkinek magának kell kiválasztania a saját útját.

Ha hűségesen járunk a templomba és a vasárnapi iskolába, és tagjai vagyunk az egyháznak, attól éppoly kevésbé leszünk keresztyének, mint ahogy az autószerelő látogatása sem tesz bennünket autóvá (ahogy Billy Sunday megjegyezte). Még a bemelegítés sem elég. Egy fiatalember, aki a személyes megváltást

bemerítkezéssel próbálta helyettesíteni, fanyarul vallotta meg, hogy száraz bűnősként merítkezett alá, és nedves bűnősként jött ki a vízből, ennyi volt az egész. A bemerítkezésnek csak akkor van értelme, ha az „a kegyelem belső munkájának külső jele”.

Önmagában még az sem ment meg, ha a keresztyén tanításokat helyesen ismerjük, és szilárdan hiszünk bennük. „Te hiszed, hogy egy az Isten. Jól teszed. Az ördögök is hiszik és rettegnek” (Jak 2,19) – és továbbra is démonok maradnak.

2. MINDENKI ELŐTT NYITVA ÁLL

Mindez azt jelenti, hogy az üdvösség mindenki számára elérhető ugyanazokkal a feltételekkel. Istennek nincsenek kedvencei. Mindenkinek örök életet ad, aki elfogadja a Krisztus evangéliumában felajánlott kegyelmet. Hamarosan meglátjuk, hogy ez az elfogadás mit is jelent. Most azt kell megértenünk, hogy Isten mindenkinek felajánlja a megváltást, aki hisz a Fiában, a mi Megváltónkban. Mivel mindenki megmenekülhet, senkinek sincs mentsége; és aki nem menekül meg az evangélium fényében sem, annak szembe kell néznie a ténnyel, hogy egyedül ő felelős az állapotáért.

AZ ÜDVÖZÜLÉS EMBERI OLDALA

Az igazi vallásnak mindenképpen két oldala van: az emberi és az isteni oldal. A megtérés emberi oldalát, az újjászületést a Szentírás bűnbánatként és hitként írja le.

1. A BŰNBÁNAT

Jézus azt mondta a farizeusoknak, hogy azért nem érintette meg őket Keresztelő János prédikációja, miközben sok vámszedő és bűnös megtért, mert „ti azonban ezt látva még később sem gondoltátok meg magatokat, hogy higgyetek neki” (Mt 21,32).

Pál hasonlóképpen foglalja össze tanítását az Apostolok cselekedetei 20,21-ben, hangsúlyozva, hogy szólt „az Istenhez való megtéréőről és a mi Urunkban, Jézusban való hitről”. A keresztyén élet kezdetéről szólva a Zsidókhoz írt levél szerzője „a holt cselekedetekből való megtérés és az Istenbe vetett hit” alapjainak lerakására utal (Zsid 6,1).

Vannak persze olyanok, akik azt tanítják, hogy az üdvözüléshez „csak hinni” kell. Az imént idézett igék azonban azt mutatják, hogy mielőtt egyáltalán képesek leszünk hinni, hogy Isten megbocsátja bűneinket, bűnbánatot kell tartanunk.

A bűnbánatot kétségtől gyakran félreértik. A legtöbben valószínűleg azt mondanák, hogy a bűnbánat „Isten szerinti szomorúság a bűn miatt”, és azt hinnék, hogy ezzel a Bibliát idézik. Valójában azonban a Biblia ezt mondja: „az Isten szerinti szomorúság megbánhatatlan megtérést szerez az üdvösségre” (2Kor 7,10). Hiszen a bűnbánat nem érzés vagy érzelm. A bűnbánat cselekedet és döntés. Annak választása, hogy végeztünk a bűnnel és mindennel, ami nem tetszik Istennek; hogy megvalljuk és abbahagyjuk a bűnt, és hogy „kiszállunk a bűnüzből”. Valaki jogosan mondta, hogy „bűnbánatot tartani” röviden annyi, mint „abbahagyni”.

Isten „most azt hirdeti az embereknek, hogy mindenki mindennél térjen meg” (ApCsel 17,30). A bűnbánat az a szűk kapu és keskeny út, amely a Királyságban való élethez vezet. Keresztelő János (Mt 3,2), maga Jézus (Mk 1,15), Péter (ApCsel 2,38) és Pál (ApCsel 20,21), mind prédikáltak róla és a modern prédikátorok csak saját felelősségükre hallgathatnak róla.

A bűnbánattal szorosan összefügg a jóvátétel, ami azt jelenti, hogy amennyire lehetséges, helyrehozzuk, ami rosszat tettünk másokkal. Ezt nem csak az Ószövetség tanítja így (2Móz 22,3 kk); az Újszövetségben is látszik a filippi börtönőr cselekedeteiből, akinek első reakciója az evangéliumra az volt, hogy kimosta az apostolok sebeit, amelyeket az ő korbácsa okozott a hátukon

(ApCsel 16,30–33). Valójában az őszinteség és a hétköznapi becsületesség is megkövetel ennyit.

Néhány esetben csak annyit tehetünk a múltbéli rossztettek helyrehozására, hogy alázatosan megvalljuk annak, aki ellen vétkeztünk, és őszintén megpróbálunk kibékülni vele. Jézus azt mondta: „Ha tehát áldozati ajándékodat az oltárhoz viszed, és ott jut eszedbe, hogy atyádfiának valami panasza van ellened, hagyd ott ajándékodat az oltár előtt, menj el, békülj ki előbb atyádfiával, és csak azután térj vissza, s vidd fel ajándékodat” (Mt 5,23–24).

Bűnbánó hozzáállásunk abból is látszik, hogy mennyire vagyunk hajlandóak megbocsátani újra meg újra azoknak, akik rosszat tesznek velünk. A Mester gyakran idézett szavait olvashatjuk a Márk 11,25-ben: „És amikor megálltok imádkozni, bocsássátok meg, ha valaki ellen valami panaszotok van, hogy mennyei Atyátok is megbocsássa nektek vétkeiteket.” Egy ilyen kijelentés Pétert nyilvánvalóan nem hagyta nyugodni. „Uram, hányszor vétkezhet ellenem az én atyámfia úgy, hogy én megbocsássak neki? Még hétszer is? Jézus így válaszolt: »Nem azt mondom neked, hogy hétszer, hanem még hetvenszer hétszer is«” (Mt 18,21–22; vö. 23–35. v.).

2. A HIT

A bűnbánat másik oldala azonban a hit. Valójában ez nem két dolog, hanem egy. A bűnbánat elfordít a bűntől, a hit pedig Isten felé fordít.

Állítólag egy katona a következő szavakkal mesélte el Krisztushoz való megtérését: „Éppen a pokolba vezető főúton meneteltem, amikor üdvösségem fejedelme így kiáltott: »Állj! Hátra arc! Lépés előre, indulj!«” Ez nem teológiai nyelv, de meglehetősen egyértelműen írja le a kapcsolatot a bűnbánat és a hit között. Egyik nem lehetséges a másik nélkül, mint ahogy nem fordíthatunk hátat északnak anélkül, hogy arccal ne fordulnánk délnek. A bűnbánat,

azaz a bűnnek való hátat fordítás és a hit, azaz a Megváltó felé fordulás ugyanannak a folyamatnak a két oldala.

Ahogy a hit nem létezhet bűnbánat nélkül, úgy a bibliai értelemben vett bűnbánat sem létezhet hit nélkül. Ha megvalljuk bűneinket anélkül, hogy hit által bűnbocsánatot nyernénk, az nem egyéb, mint kérdés Isten előtt a bűneinkkel.

Nem lehet elégszer mondani, hogy a hit sokkal többet jelent, mint „egyetérteni az evangéliummal”. Krisztus iránti elkötelezettséget és belé vetett bizalmat jelent. Luther Márton szerint „Az egyetlen hit, amely keresztyénné tesz, az Istenbe vetett hit.” Miuután a modern teológia oly sok évig hibásan szétválasztotta a hitet és az engedelmességet, ma már kezdik ezeket újra nagyon közeli fogalmakként kezelni – olyannyira szorosan összekapcsolódnak, hogy az egyik mai nagytekintélyű tudós szerint majdnem fel is cserélhetők. Egy dalszerző meglátta azt, ami a teológusok figyelmét elkerülte:

*Bízz és engedj,
Légy csak engedelmes!
Bízva hű Jézusodban
Boldog életed lesz.¹*

A MEGVÁLTÁS ISTENI OLDALA

A megváltás isteni oldalát vizsgálva szintén két szempontot vagy szakaszt találunk. Amikor bűnbánatot tartunk (megvallva és elhagyva bűneinket) és hiszünk (elfogadva Krisztust személyes Megváltónknak, engesztelő halálába vetett hitünk által), akkor Isten két dolgot tesz: megbocsátja a múltat, és új életet ad a jelenre és a jövőre.

---

1 Sréter Ferenc fordítása.

1. MEGIGAZULÁS

A megbocsátást más szóval „megigazításnak” is hívjuk. Ez azt jelenti, hogy Isten eltörli törvénysértéseink jegyzékét, és többé nem hozza fel azokat ellenünk. Bűneink lajstroma Isten szemében olyan, mintha soha nem is létezett volna.

Meg kell jegyeznünk, hogy a megigazítás természeténél fogva „az előbb elkövetett bűnöknek az elnézése” (Róm 3,25). Ha azt tanítanánk, ahogyan azt sokan teszik, hogy Isten megbocsátása vonatkozik minden múltbeli, jelenlegi és jövőbeli bűnre, veszélyes képzelgéseknek engednének teret. A megbocsátás eltörli a múltbeli bűnök adósságát, a bűntudatot és a büntetést.

Ezen a ponton egy figyelmeztetésnek is el kell hangzania: a megbocsátás eltörli a bűn büntetését, de ez nem jelenti feltétlenül azt, hogy a múltbeli bűnök minden következménye megszűnik. A megigazítás Istennél egy jogi aktus, amely önmagában nem változtatja meg a megigazult személy helyzetét. Más szóval, a bűn fizikai és társadalmi következményeit esetleg még akkor is hordozni kell, amikor az isteni büntetést már eltörölte a megbocsátás. Annak a fiatalnak, aki zabolátlanul mulatozva testét tönkreteszi, hátralevő életében szenvedéssel, betegséggel és korlátozóakkal kell élnie. Aki bűnös és elviselhetetlen házastársi kapcsolatot alakít ki, lehet, hogy sohasem szabadul meg a sebhelyektől, és személyes boldogtalanságában viseli tettének következményeit, jóllehet az eredeti bűn már megbocsáttott.

Jézus ezt a tékozló fiú példázatával szemléltette a Lukács evangéliuma 15,11–32-ben, amikor az apának az idősebb fivérhez intézett szavait idézte: „mindenem a tied” (31. v.). A fiatalabbnak megbocsátott az apja, és kibékültek, de a vagyon, amit magával vitt a távoli vidékre, már nem volt meg. „Eltékozolta a vagyonát, mert kicsapongó életet folytatott” (13. v.), és üres kézzel tért vissza oda, ahonnan gazdagon távozott. Ezt ne felejtsük el soha: a távoli vidékre tett utazás többbe kerül, mint azt bármelyikünk megengedhetné magának. Bár a bűn sebei meggyógyulnak, a hegek megmaradnak.

2. ÚJJÁSZÜLETÉS

Amikor megbánjuk bűneinket és hiszünk, Isten munkájának második része az, hogy új életet ad nekünk. Ezt nevezzük újjászületésnek. Szó szerint azt jelenti ez, amiről Jézus Nikodémusnak beszélt, hogy Isten „új születést” ad. „Ha valaki Krisztusban van – írta Pál –, új teremtés az: a régi elmúlt, és íme: új jött létre” (2Kor 5,17).

Míg a megbocsátás leírható Isten hozzánk való viszonyulásának megváltozásaként, az újjászületés egy bennünk végbemenő valódi változással jár. Ez a kezdete annak, amit a következő fejezetben „megszentelődésnek” fogunk hívni, azaz annak a munkának, amelyet Isten Lelke végez, megszabadítva minket a bűn uralmától.

Hiszen a bűn nemcsak büntetéssel jár, hanem rabszolgasággal is. Pál világosan kifejti, különösen a Rómaiakhoz írott levele híres 7. fejezetében, hogy ebből a rabságból senki sem szabadulhat meg saját akarata által. Csak a Szentlélek újjászültető és megújító fürdője által (Tit 3,5) szabadulhatunk meg bűnös szokásainktól és viselkedésünktől, amelyek olyan szerves részei a Krisztus nélkül élők természetének.

Részeseivé válunk Krisztusnak, „mint akik nem romlandó, hanem romolhatatlan magból születtek újjá, Isten élő és marandó igéje által” (1Pt 1,23). E nélkül a lelki újjászületés nélkül nincs keresztyén élet: „Akik pedig test szerint élnek, nem lehetnek kedvesek Isten előtt” (Róm 8,8).

Már idéztük Pál szemléletes leírását az újszövetségi keresztyénről: „Krisztusban van” és „új teremtés”, akinél minden újjá lett (2Kor 5,17; Károli-ford.). A Krisztusban való új élet újfajta kapcsolatot jelent Istennel, akivel megbékéltünk (18. v.). Új életcél is jelent: Isten szolgálatát és tetszésének keresését; új erőt a kísértéssel szemben (1Kor 10,13); valamint az emberi létezés céljáról és értelméről alkotott új felfogást.

3. ISTEN GYERMEKÉVÉ LENNI

Az újjászületéshez nagyon közel áll az Isten gyermekévé válás gondolata. Pálnak ez az egyik kedvenc képe a Krisztusban hívő ember megváltozott helyzetének leírására (Róm 8,15; Gal 4,5; Ef 1,5). Akár azt is mondhatjuk, hogy míg az újjászületés azzal az új természettel kapcsolatos, amely által valójában Isten gyermekei leszünk, a gyermekké fogadás azokkal az előjogokkal és azzal a helyzettel kapcsolatos, amelyekkel Isten gyermekei bírnak. Két dolog különösen is fontos: a bizonyosság és az örökség.

a. Bizonyosság. Pál a Rómaiakhoz és a Galatákhoz írott levelében is összeköti az Isten gyermekévé válást Lelkének jelenlétével, aki arról tanúskodik, hogy Ő elfogadott minket: „Mert nem a szolgaság lelkét kaptátok, hogy ismét féljeteek, hanem a fiúság Lelkét kaptátok, aki által kiáltjuk: »Abbá, Atya!« Maga a Lélek tesz bizonyosságot a mi lelkünkkel együtt arról, hogy valóban Isten gyermekei vagyunk” (Róm 8,15–16). „Hogy a törvény alatt levőket megváltsa, hogy Isten fiaivá legyünk. Mivel pedig fiak vagytok, Isten elküldötte Fiának Lelkét a mi szívünkbe, aki ezt kiáltja: »Abbá, Atya!«” (Gal 4,5–6.)

A Lélek bizonyoságtétele az a meggyőződés, amelyet Isten azoknak ajándékozik, akik üdvözítő hittel hisznek a Fiában. Ez messze meghaladja a „szeretném”, „remélem” vagy „úgy gondolom” szintet, amelyen olyan sokan beszélnek Istenhez fűződő viszonyukról. Ez egy „tudom-üdvösség”. Minden más elmarad a bibliai mérce mögött.

b. Örökség. Pál nem csak a bizonyosságot és a gyermekké fogadást köti össze; ide kapcsolja az örökség gondolatát is: „Ha pedig gyermekek, akkor örökösök is: örökösei Istennek és örököstársai Krisztusnak, ha vele együtt szenvedünk, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk” (Róm 8,17); „Úgyhogy már nem vagy szolga, hanem fiú, ha pedig fiú, akkor Isten akaratából örökös is” (Gal 4,7).

GYŐZELEM A BŰN FÖLÖTT

A megtérés egész munkája a bűn cselekedeteinek problémája körül forog. Amint már láttuk, a megbocsátás rendezi a bűnök problémáját, tisztára törölve a bűnlajstromot. Az újjászületés a jelen és a jövő bűneivel foglalkozik, megtörve a bűnös szokások hatalmát és kegyelmet biztosítva a győzedelmes élethez.

1. A KÉPESSÉG, HOGY NE KÖVESSÜNK EL BŰNT

Nem arról van szó, hogy a keresztyén *nem képes bűnt elkövetni*, hanem hogy *képes nem elkövetni a bűnt*, mivel szíve Isten kegyelmével teljes. Amíg teljesen meg nem szentelődik, a hívő küzd a szívében lakozó bűn állandó jelenléte ellen. De Isten erőt ígért. „Isten pedig hűséges – biztat az Ige –, és nem hagy titeket erőtlökön felül kísértetni; sőt a kísértéssel együtt el fogja készíteni a szabadulás útját is, hogy el bírjátok azt viselni” (1Kor 10,13).

El kell ismernünk, hogy sok hitvalló keresztyén van, akik nem élik át ezt a győzelmet. Sokakat úgy tanítottak, hogy ne várjanak mást, mint hogy „naponta vétkeznek szóval, gondolattal és tettekkel”, és hogy vallják meg „bűneiket” minden este, mielőtt lefekszenek. Néhányan olyannyira kiszélesíthetik a bűn fogalmának jelentését, hogy mindenféle akaratlan fogyatékoságot és emberi gyarlóságot is magába foglaljon, és hibás vallási elképzeléseik ellenére még viszonylag jámbor életet is élnek. De a tragédia abban rejlik, hogy ha a vereségre számítunk, akkor ezzel elő is idézzük azt, és ha valaki annyira kiterjeszti a bűn jelentését, hogy minden bűn lesz, akkor gyakorlatilag semmi sem lesz bűn, ahogy ezt az előző fejezetben is láttuk. Más szóval, a bűn és az emberi gyengeség vagy kudarc közötti éles választóvonal eltörlődik, és a valódi bűnök Isten kegyelme és jósága ellen nem számítanak komolyabbnak, mint az olyan hibák, amelyeket nem tudunk elkerülni.

2. ISTEN IGÉJE EGYÉRTELMŰ

Sok igehelyet lehetne idézni a Bibliából, amelyek a „bűnös szentekről” szóló gondolatot megcáfolják, pl. Róm 5,8; 6,1.15; 8,2–3; Gal 2,17–18; 1Thessz 2,10; Zsid 9,26, hogy csak néhányat említsünk. Három idézet János első leveléből azonban elég lesz ahhoz, hogy az egész lényegét szemléltesse: „Aki azt mondja: ismerem őt, de nem tartja meg parancsolatait, az hazug, és abban nincs meg az igazság” (2,4); „Aki a bűnt cselekszi, az az ördögtől van, mert az ördög cselekszi a bűnt kezdettől fogva. Azért jelent meg az Isten Fia, hogy az ördög munkáit lerontsa. Aki az Istentől született, az nem cselekszik bűnt, mert az ő magja van benne, és nem vétkezhet, mert az Istentől született” (3,8–9); „Tudjuk, hogy aki Istentől született, nem vétkezik, sőt aki Istentől született, az vigyáz magára, és a gonosz meg sem érinti” (5,18).

A figyelmes szemek észrevehettek egy látszólagos ellentmondást az 1Jn 3,9 kijelentése – miszerint „nem vétkezhet, mert az Istentől született” – és aközött, amit az előbb állítottunk arról, hogy a keresztyén nem képtelen bűnt elkövetni, hanem képes nem megtenni azt. Ha átfogalmazzuk az egész verset, talán eltűnik az ellentmondás: „A becsületes ember nem lop, mert becsületessége megakadályozza: nem lothat, mert becsületes.” Ez világosan megmutatja, mit jelent a „nem vétkezhet” ebben a versben. Nem azt állítja, hogy a becsületes embernek nincsenek vágyai vagy keze, lába, amik lehetővé tennék, hogy elvegye a másét. Egyértelműen kimondja, hogy a becsületes ember „nem teheti meg”, hogy lopjon – hiszen abban a pillanatban, ahogy elkezd lopni, megszűnik becsületes embernek lenni, és tolvajjá válik. János pontosan ezt a fajta ellentétet emeli ki Isten újjászülető hatalma és a bűnben élés között. Éppolyan lehetetlen „bűnben élő szentnek” lenni, mint becsületes tolvajnak, őszinte hazugnak vagy hűségese árulónak.

3. ALÁZATOS BIZONYSÁGTÉTEL

Ebben nincs öntömjénezés vagy lelki felfuvalkodottság. Krisztus az, aki megszabadít minket a bűneinkből. Az Ő kegyelme tesz képessé bennünket arra, hogy neki tetsző életet éljünk. Nagyon elbizakodott dolog lenne azt állítani, hogy „én nem követek el bűnt”. Alázatos bizonyoságtételről van szó, amelyet őszinte és igaz keresztyének sokasága támaszt alá: „Jézus Krisztusnak, az ő Fiának vére megtisztít engem minden bűntől”. A különbség valódi. Az első kijelentés az ént teszi a középpontba, ezért önellentmondás, hiszen önmagunkat Krisztus fölé helyezni már önmagában bűn. A második állítás Isten kegyelmét dicsőíti, és a megtisztító vért helyezi a középpontba, amely megszabadít és megtart.

Milyen csodálatos is a Krisztusban való élet nagysága! Az élet valójában nem a születéskor, a nagykorúság elérésekor, negyven vagy nyolcvan éves korban kezdődik, hanem a Golgotán. Itt kezdünk új életben járni, az Ő dicsősége gazdagságának örökösei-ként Krisztus Jézus által.

Hisszük, hogy mindenkinek, aki Isten előtt cselekedtében vagy szándékában bűnössé lett, bűnbánatot kell tartania. A bűnbánat magában foglalja egyrészt a bűnről alkotott elképzelésünk őszinte és gyökeres megváltozását, másrészt a személyes büntudatot és a bűntől való önkéntes elfordulást. Ha valaki kész megbánni bűneit, annak Isten Lelke kegyelmesen segít abban, hogy szíve bűnbánatra jusson, és megadja neki az irgalom reménységét – ezek segítségével képes lesz hinni, s így bűnbocsátásban és lelki életben részesül.¹

Hisszük, hogy a megigazulás Isten kegyelmes és igazságos tette, mely által az ember minden bűne teljes megbocsátást nyer, ő pedig felszabadul az elkövetett bűnök

---

¹ Az Egyház Alkotmánya, Egyházrend, II. rész, Hitelevk, VIII. cikkely

büntetése alól. A megigazulás következtében Isten igaznak fogadja el mindazokat, akik hisznek Jézus Krisztusban, és elfogadják Őt Urukként és Megváltójukként.

Hisszük, hogy az újjászületés vagy az új teremtés Istennek az a kegyelmi munkája, melynek során a bűnbánatot tartott (megtérő) hívő erkölcsi természete lelkileg megelevenedik, és egy olyan jól megkülönböztethető lelki életet kap, mely képes hinni, szeretni és engedelmeskedni Istennek.

Hisszük, hogy az örökbefogadás Istennek az a kegyelmi munkája, melynek eredményeképpen Isten a megigazult és újjászületett hívőt a gyermekévé fogadja.

Hisszük, hogy az istenkereső ember egyszerre tapasztalja meg a megigazulást, az újjászületést és az örökbefogadást, és hogy ezeknek feltétele a bűnbánat és az azt követő hit. Hisszük azt is, hogy Isten eme munkájáról, valamint az így létrejött kegyelmi állapotról a Szentlélek bizonyosságot tesz.²

Összefoglaló kérdések

1. Hogyan válnak az emberek Isten gyermekeivé?
2. Mi tartozik „a megváltás emberi oldalához”?
3. Mi a bűnbánat? Milyen viszonyban van a jóvátétellel és az üdvözítő hittel?
4. Mit jelent az, hogy az üdvözítő hit több, mint „egyetértés az evangéliummal”?
5. Mi a megváltás isteni oldala? Mit jelent a bűnbocsánat, az újjászületés és a gyermekké fogadás?
6. Mit mondhatunk az igazi keresztyén és a bűn viszonyáról?
7. Hogyan kell egy keresztyénnek bizonyosságot tennie a bűn feletti győzelemről?

---

² *Az Egyház Alkotmánya, Egyházrend, II. rész, Hítelvek, IX. cikkely*

V. A TELJES MEGSZENTELŐDÉS

Abban, hogy Isten bennünk végzett munkája nem ér véget az újjászületéssel, majdnem minden hívő keresztyén egyetértett az apostolok idejétől fogva napjainkig. A bennünk munkálkodó isteni kegyelem legfontosabb szakasza megszentelődés néven ismert.

Ez a teljes megszentelődéssel kapcsolatos hit nagyszerű területére vezet minket. Sajnos, sokan nem foglalkoznak ezzel a kérdéssel, pedig ez túl fontos ahhoz, hogy megkerüljük. Meg kell értenünk, és törekednünk kell rá.

MI A MEGSZENTELŐDÉS?

A megszentelődés legtágabb meghatározása szerint, mellyel gyakorlatilag minden konzervatív protestáns egyetértene, „a megszentelődés a Szentlélek Isten munkája népének erkölcsi jellemén, amely által megszabadítja őket a bűn hatalmától, és eljuttatja őket az Ő céljainak és akaratának való teljes odaszánáshoz”. Ez azt jelenti, hogy a legtágabb értelemben vett megszentelődés magában foglalja Isten teljes megváltó munkáját, amelyben emberi természetünk valóban megváltozik, és életünk valódi összhangba kerül Isten akaratával.

Fontos megjegyezni, hogy ebben az értelmében a megszentelődés a Lélek általi születéssel *kezdődik*, amiről az előző fejezetben beszéltünk, és a Lélekkel való keresztséggel *ér véget*. Ami igazán érdekel bennünket, az a teljes megszentelődés, ahogy azt Pál fejezi ki a Thesszalonikaiakhoz írt első levél 5,23-ban: „Maga pedig a békesség Istene szenteljen meg titeket teljesen, és őrizze meg a ti lelketeket, elméteket és testeteket teljes épségben, feddhetetlenül a mi Urunk Jézus Krisztus eljövételére.”

Mit jelent tehát a megszentelődés ebben a teljesebb értelemben? Talán két további meghatározás segít majd megérteni a bibliai jelentést. Thayer „Greek Lexicon”-jában (Görög szótár) a megszentelődés eredeti kifejezésének jelentését így találjuk: „odaszánás, megtisztulás”. A Webster-féle „New International Dictionary” (Új nemzetközi szótár) így határozza meg a szót: „Isten kegyelmének az a cselekedete vagy folyamata, amely által az ember vágyai megtisztulnak, elidegenednek a bűntől, s Isten és az igazság iránti, mindent felülmúló szeretetté nőnek.”

A definíciókat szinte vég nélkül lehetne sorolni. Majdnem mindegyik két oldalról beszél. Az egyiket úgy hívják: odaszenteles, mindenek fölötti szeretet Isten és az igazság iránt, odaszánás vagy elkülönítés isteni használatra. A második a megtisztítás, megmosás, eltávolítás a bűntől vagy szentté tétel.

AZ ÚJSZÖVETSÉGI TANÍTÁS KITERJEDTSÉGE

A Biblia többféleképpen írja le a teljes megszentelődést. Leírja úgy, mint ami a Szentlélekkel való megkeresztelkedés eredménye (ApCsel 1,5), és ami hit által megtisztítja a szívet (ApCsel 15,8–9). Nevezik a szív tisztaságának (Mt 5,8; Jak 4,8); minden testi és lelki tisztátalanságtól való megtisztulásnak (2Kor 7,1); minden bűntől való megtisztulásnak (1Jn 1,7); az óember megfeszítésének és a bűn hatalmában álló test megsemmisülésének (Róm 6,6); szentségnek (Zsid 12,14); teljes szeretetnek vagy keresztyén tökéletességnek (Mt 5,48; 1Jn 4,17–18); lelki embernek (1Kor 2,15; 3,1); az áldás teljességének (Róm 15,29) és a hit nyugalmaiba való bemenetelnek (Zsid 4).

Ezek az igehelyek megmutatnak valamit a teljes megszentelődés újszövetségi tanításának kiterjedtségéről. Még ennél is tanulságosabb, ha azt vesszük figyelembe, hogy az Újszövetség minden fontosabb írója bizonyosságot tesz ennek az élménynek a természetéről és szükséges voltáról.

1. AZ EVANGÉLIUMOK ÍRÓI

A szinoptikusok – azaz Máté, Márk és Lukács – írásaiban jelentős különbséget találunk: János vízzel keresztelt a megtérésre és a bűnök bocsánatára, Krisztus pedig Szentlélekkel, tűzzel keresztelt, megtisztítva a szérűt, és csűrbe takarítva a gabonát (Mt 3,11–12; Mk 1,8; Lk 3,16–17). Mivel a víz és a tűz nem keveredhet, ez a kétfajta kereszttség nem történhet meg egy időben anélkül, hogy valami reménytelenül torz alak ne születne. Mivel a vízbe való bemerítkezés (vízkereszttség) időhöz és helyhez kötött esemény, a Szentlélekkel való megkeresztelkedés (szentlélekkereszttség) ugyanúgy nem lehet „fokozatos”, mint a bemerítkezés.

a. Máté evangéliuma. A fentiekén túl Máté hangsúlyozza a tiszta szívűekre szálló különleges áldást is (Mt 5,8). Mivel mindegyik boldogmondás valóban létező embercsoportokról szól, Jézus ezzel világosan azt tanította, hogy olyanok is vannak, akiknek a szíve már megtisztított. A szeretet belső igazságáról beszélve azt is mondta: „Ti azért legyetek tökéletesek, mint ahogy mennyei Atyátok tökéletes” (Mt 5,48).

b. Márk evangéliuma. Márk azt emeli ki, hogy az ember életében a gonosz forrása belül, a testies szív romlottságában rejlik, nem pedig a kívülről jövő szennyben (Mk 7,21–23). Lejegyzi Jézus tanítását arról is, hogy a legfontosabb törvény az, hogy „szerezd az Urat a te Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és teljes erődből”, és „szeresd felebarátodat, mint magadat” (Mk 12,29–31), olyan mércét állítva fel ezzel, amelyet csak azok tudnak teljesíteni, akiknek a szeretetét a Lélek teljessé tette (1Jn 4,12–13).

c. Lukács evangéliuma és az Apostolok cselekedetei. Lukács azt tanítja, hogy Krisztus azért jött, hogy népe félelem nélkül szolgálhassa Istent „szentségben és igazságban őelőtte életünk minden

napján” (Lk 1,73–75). Idézi Jézusnak az Isten gyermekei számára tett ígéretét: „mennyeivel inkább ad mennyei Atyátok Szentlelket azoknak, akik kérik tőle?” (Lk 11,13); és leírja Urunk parancsát: „És íme, én elküldöm nektek, akit Atyám ígért, ti pedig maradjatok a városban, amíg fel nem ruháztattok mennyei erővel” (Lk 24,49).

Az Apostolok cselekedeteiben Lukács részletesen leírja, hogyan teljesítette ezt az ígéretét a mester pünkösdkor (ApCsel 2,1–4), Samáriában (ApCsel 8,14–17), a tarzuszi Saul esetében (ApCsel 9,17), Kornéliusz házában (ApCsel 10,34–37.44; 11,15; 15,8–9) és Efezusban (ApCsel 19,1–7). Lukács idézi Pál szavait is: „Most pedig az Istennek és kegyelme igéjének ajánllak titeket, aki felépíthet benneteket, és örökséget adhat nektek a szentek között” (ApCsel 20,32); valamint Krisztus rendelését: „nyisd meg a szemüket, hogy a sötétségből a világosságra, és a Sátán hatalmából az Istenhez térjenek; hogy az énbennem való hit által megkapják bűneik bocsánatát, és örökséget nyerjenek azok között, akik megszenteltettek” (ApCsel 26,18).

d. János evangéliuma és levelei. János evangéliumában találjuk a Lélek pünkösd előtt elhangzott legvilágosabb ígéreteit: ld. a Jn 7,38–39; 14,15–17; 14,26–27; 16,7–13 verseket és Jézus imádságának leírását a Jn 17,15–22-ben.

Ezek közül a részek közül kettő különleges figyelmet érdemel. A Jn 14,15–17-ben Jézus azt mondta: „Ha szerettek engem, megtartjátok az én parancsolataimat, én pedig kérni fogom az Atyát, és másik Pártfogót ad nektek, hogy veletek legyen mindörökké: az igazság Lelkét, akit a világ nem kaphat meg, mert nem látja őt, nem is ismeri; ti azonban ismeritek őt, mert nálatok lakik, sőt bennetek lesz.” Ebből kiderül, hogy az ígéret azoknak szól, akik szeretik Jézust, és megtartják a parancsolatait; a világ nem kaphatja meg az ígért Pártfogót. Ő a hívőknél lakik, de az ígéret szerint eljön majd, hogy egy új és teljesebb módon lakozzon bennük.

A János evangéliuma 17. részében leírt főpapi imában a fő kérést a 17. versben találjuk: „Szenteld meg őket az igazsággal: a te igéd igazság.” Azok, akikért Jézus imádkozott, megtartották Isten igéjét (6. v.); az Úr megdicsőítettett bennük (10. v.); és nem a világból valók voltak, ahogy Ő sem volt a világból való (14. és 16. v.). Az imádság azért szól, hogy az Ő öröme teljes legyen bennük (13. v.); hogy megőriztessenek a gonosztól (15. v.); hogy egyik legyenek (21. v.); hogy a világ higgyen (23. v.); és hogy Krisztussal lehessenek, és végül lássák az Ő dicsőségét (24. v.).

János első levelében nagy hangsúlyt fektet a minden bűntől való megtisztulásra és a szeretet tökéletességére vagy teljességére: „Ha pedig a világosságban járunk, ahogyan ő maga a világosságban van, akkor közösségünk van egymással, és Jézusnak, az Ő Fiának vére megtisztít minket minden bűntől” (1Jn 1,7); „Ezért akiben megvan ez a reménység, megtisztítja magát, mint ahogyan ő is tiszta” (1Jn 3,3); és „Abban lett teljessé a szeretet közöttünk, hogy bizalommal tekinthetünk az ítélet napja felé, mert ahogyan ő van, úgy vagyunk mi is ebben a világban. A szeretetben nincs félelem, sőt a teljes szeretet kiűzi a félelmet; mert a félelem gyötrellemmel jár, aki pedig fél, nem lett tökéletessé a szeretetben” (1Jn 4,17–18).

2. PÁL ÍRÁSAI

Pál írásai különösen bővelkednek a szentségről szóló tanításokban, mivel a korai egyháznak ő volt a nagy misszionárius-teológusa. A Thesszalonikaiakhoz írt első levelében különös hangsúlyt kap a megszentelődés mint „második áldás”, ami jól látható, ha az 1Thessz 3,10; 4,3; 4,7–8 és 5,22–24 verseket összehasonlítjuk azzal a bizonyágtétellel, amelyet az apostol az első két fejezetben tár elénk ezeknek az embereknek az őszinte keresztyén élményeiről.

A Rómaiakhoz írott levél 6–8. fejezeteiben Pál Isten mindent megszentelő munkájáról beszél, a részlegesről és a teljesről is. A 6. fejezet témája a szentség eszménye; a 7. fejezet megmutatja,

hogy a belső bűnnel sem a törvény, sem az akaraterő, sem a személyes erő nem tud megfelelően elbánni; a 8. fejezet pedig rámutat a nagyszerű megszabadulásra: „mivel az élet Lelkének törvénye megszabadított téged Krisztus Jézusban a bűn és a halál törvényétől” (2. v.). Isten Lelke az, aki megszabadít a test törekvésé-
től (6. v.), aki betölti bennünk a törvény igazságát (4. v.), aki garantálja halandó testünk életre keltését (11. v.), aki tanúbizony-
ságot tesz Istenhez fűződő viszonyunkról (14–17. v.), aki segít erőtlenségünkön, és vezet minket az imádságban (26–27. v.).

A Korinthusiakhoz írt első levél témája a szentség sürgető szükségessége (3,1–2) és munkája a szeretetben (13,1–13). A Korinthusiakhoz írt második levél emlékeztet minket Isten ígéreteire, melyeket Ő a gyermekeinek adott, és így int: „Mivel tehát ilyen ígéreteink vannak, szerettem, tisztítsuk meg magunkat minden testi és lelki tisztátalanságtól, és Isten félelmében tegyük teljessé a mi megszentelődésünket” (7,1). Pál a galatáknak írva kiemeli a belső keresztre feszítés szükségességét (2,20; 6,14), amely az egyetlen eszköz a testi ember Lélek elleni viaskodásának legyőzésében (5,17.24).

Az efezusiaknak az Egyház összefüggésében ír a szentségről: Isten céljában (1,4); az apostol imájában (3,14–21); az egyházi szolgálat céljában (4,11–13); az „óemberben” és az „új emberben” (4,22–24); a Lélek teljességében (5,18); és Krisztusnak az Egyház iránti szeretetében (5,25–27). A filippieknek a szentségről mint keresztyén tökéletességről beszél (3,12–15). A kolosséiakhoz írt levélben a szentséget a feltámadott élet eredményeként festi le (3,1–14), annak minden etikai következményével együtt.

A Timóteushoz és a Tituszhoz írt levélben azt olvashatjuk, hogy a parancs célja a tiszta szívből fakadó szeretet (1Tim 1,5); hogy aki megtisztítja magát minden tisztátalanságtól, az „megbecsült, megszentelt edény lesz, az Úrnak is hasznos, és minden jó cselekedetre alkalmas” (2Tim 2,21); míg a kegyelem tanításáról így ír: „arra nevel minket, hogy megtagadva a hitetlenséget és a

világi kívánságokat, józanul, igazságosan, és kegyesen éljünk a világban, mivel várjuk a mi boldog reménységünket, a mi nagy Istenünk és üdvözítőnk, Jézus Krisztus dicsőségének megjelenését, aki önmagát adta értünk, hogy megváltson minket minden gonoszságtól, és megtisztítson minket a maga népévé, amely jó cselekedetre törekszik” (Tit 2,12–14).

3. A ZSIDÓKHOZ ÍRT LEVÉL

A zsidókhöz írt levél írója Krisztus megszentelő céljáról beszél, és emlékeztet arra, hogy Izráel Kánaánnal kapcsolatos tapasztalata a hívő hitbeli nyugalmanak képe (3. és 4. fejezet). Arra biztat, hogy „törekedjünk a tökéletességre” (6,1), biztosítva minket arról, hogy Krisztus képes mindenestül megmenteni (7,25; Csiaford.). Krisztus vére sokkal alkalmasabb arra, hogy megszenteljen, mint a bikák és bakok vére (9,13–14), mert Krisztus maga az engesztelő áldozat, minélfogva Isten akarata szentel meg minket (10,9–10.14).

Törekednünk kell „mindenki iránt a békességre és a szent életre, amely nélkül senki sem látja meg az Urat” (12,14). Ha ezt nem sikerül megtennünk, kieshetünk Isten kegyelméből (15. v.), vagy Ézsau sorsára juthatunk, aki eladta elsőszülöttségi jogát egy pillanatnyi vágy miatt, és amikor később az áldást örökölte volna, elutasításban volt része (16–17. v.). Mivel Krisztus a vérét hullatta, hogy megszentelje népét, hordoznunk kell a gyalázatát (13,12–13). Még az áldás is a szentségről tanít: „A békesség Istene pedig, aki az örök szövetség vére által kihozta a halottak közül a mi Urunkat, Jézust, a juhok nagy pásztorát, tegyen készséggé titeket minden jóra, akaratának teljesítésére; és munkálja bennünk azt, ami kedves őelőtte Jézus Krisztus által, akinek dicsőség örökön-örökké. Ámen” (13,20–21).

4. JAKAB LEVELE

A gyakorlatias gondolkodású Jakab egyaránt szól a meg nem szenteltek szükségletéről és arról, hogy hogyan találhatnak gyógyírt erre a bajra. „A kétlelkű (...) ember (...) minden útján állhatatlan” (1,8). „Közeledjete az Istenhez, és ő közeledni fog hozzátok. Tisztítsátok meg a kezeteket, ti bűnösök, és szenteljétek meg a szíveteket, ti kétlelkűek” (4,8). Arra törekszik, hogy az istentisztelet „tisza és szeplőtlen” legyen (1,27; vö. Károli-ford.), és hogy a bennünket éltető bölcsesség „először is tiszta” legyen (3,17).

5. PÉTER LEVELEI

Péter megjegyzi, hogy a megszentelődés a Lélek munkája (1Pt 1,2), hogy Isten gyermekei elsősorban azért akarnak szentek lenni, mert Isten szent (1Pt 1,15–16), és hogy a tisztaság az igazságnak való engedelmességgel érhető el a Lélek által (1Pt 1,22). Isten ígéretei által menekülhetünk meg „attól a pusztulástól, amelyet a kívánság okoz a világban”, és lehetünk az „isteni természet részeseivé” (2Pt 1,4). Az Úr eljövetelére tekintve minden nap „szentül és kegyesen” kell élnünk (2Pt 3,11).

A SZENTSÉG EMBERI OLDALA

Visszaemlékezhetünk, hogy amikor a megtérésről beszéltünk, azt állapítottuk meg, hogy ennek a nagyszerű eseménynek két oldala van, az emberi és az isteni. Anélkül, hogy itt megállnánk ennek minden következményét ecsetelni, kijelenthetjük, hogy a teljes megszentelődésnek is van egy emberi és egy isteni oldala. A szentség emberi oldala az odaszentelődés, azaz elkülönülés Isten használatára és tulajdonára. Ez nagyjából a kifejezés öszövevetségi értelmezésének felel meg, ahol a kiválasztottaknak meg kell szentelniük magukat (pl. Józs 3,5), a templomot (2Krón 29,5) vagy az áldozatokat az oltárnál (2Móz 29,27).

Az újszövetségben Pál a szentség emberi oldalát mint önmagunk „odaadását” vagy „odaszánását” írja le (Róm 6,13.19; 12,1). Érdekes megfigyelni, hogy ezt egyértelműen olyan dolognak mondja, amit csak egy keresztyén tehet meg: „akik a halálból életre keltetek” (Róm 6,13), aki a „testvérek” között van, és részese Isten irgalmának (Róm 12,1).

1. A BŰNBÁNAT ÉS A MEGSZENTELŐDÉS ÖSSZEHASONLÍTÁSA

A megszentelődés és a megtérés előtt álló ember bűnbánata, odaszánása között lényeges különbség van. Aki még nem tért meg, az elhagyhatja bűneit, de csak egy keresztyén ajánlhat fel egy megváltott személyiséget élő és szent áldozatul Istennek. A bűnbánat nagyrészt a múltra irányul. Tárgya a múlt bűneinek büntetése és következménye. Célja a megbocsátás és az új élet Krisztusban. Az odaszentelés azonban lényegében a jövő felé fordul. Tárgya olyan – Isten kegyelmétől áthatott – felajánlás, amely valóban hasznos a szolgálatra: „okos istentisztelet”. Célja a szív megtisztítása és a Lélek teljessége.

Ebből kitűnik, hogy a teljes megszentelődés mindig a megtérés és az újjászületés után következik. Nem arról van szó, hogy Isten nem képes egyszerre megbocsátani és teljesen meg is szentelni. Azért történik így, mert képtelenek vagyunk egyszerre teljesíteni az isteni kegyelem e két munkájának feltételeit. Hiszen beláthatjuk, hogy senki sem közelíthet egyszerre Istenhez úgy, mint fegyvereit letevő lázadó és úgy, mint a Mennyei Atyát mélyen szerető gyermek, aki teljesen odaszánja magát. Nem kell feltétlenül hosszú időnek eltelnie a bűnbánat és a megszentelődés között, de pszichológiailag lehetetlen, hogy a kettő ugyanabban a pillanatban történjen meg.

2. AZ ÉLETRE VALÓ MEGSZENTELŐDÉS

Arról is olvashatunk a Szentírásban, hogy a megszentelődés nem lehetséges lelki élet nélkül, és hogy nem a halálnak szól, hanem az életnek. Ez elhangzik a Rómaiakhoz írt levél mindkét megszentelődésről szóló részében, a 6. és a 12. fejezetben. Oda kell szentelnünk magunkat, mint akik a halálból életre keltünk (6,13), és testünket mint élő áldozatot kell bemutatnunk (12,1). Főleg ebben az utóbbi versben jelenik meg a zsidó oltár „élettelen” áldozataival való összehasonlítás (a zsidók áldozatai nem elevenedtek meg – a szerk.). A kifejezés, amelyet Pál „test” értelemben használ, tágabb értelmű szó, amelynek jelentésébe valójában az egész személyiség beletartozik. Ahogy az énekíró megfogalmazta, a megszentelődés magában foglalja ezt is:

*Barátok, idő és földi javak,
Lélek és test Tied legyen,
Teljesen Tied, mindörökre.*

3. A MEGSZENTELŐDÉS MEGHATÁROZOTT CSELEKVÉS

Azt is érdemes megfigyelni, hogy a megszentelődésről mindig úgy olvasunk, mint teljes, örökre szóló ajándékról. Ugyanazzal a nyelvtani formával találkozunk itt, mint amelyet Jézus használt, amikor a házasságról beszélt, amelyben a férfi elhagyja apját és anyját, és „ragaszkodik” a feleségéhez (Mt 19,5). Egy meghatározott időpontban végbemenő cselekvés ez, amely ugyanazzal az önátadással jár, mint amiről a házassági eskü szól: „Jóban, rosszban, gazdagságban, szegénységben, egészségben, betegségben, elhagyva minden mást..., míg a halál el nem választ.” Ez az oka annak, hogy az „újraszentelő” szertartások éppolyan értelmetlenek, mint az „újraházasodás” lenne egy normális családban. Újraszentelődés csak akkor szükséges (vagy lehetséges), ha az eredeti odaszentelést visszavonták.

4. A MEGSZENTELŐDÉS ÉS AZ ISMERETLEN

A házasság metaforája még többet is taníthat az Istennek való önatadásról. Ahogy az igazi házasság sok olyan dologgal jár, amit a menyasszony és a vőlegény nem láthat előre, úgy a megszentelődés is magában foglal egy „ismeretlen csomagot”, ahogy azt régen nevezték. A megszentelődés az Istennel való új viszony kezdete, és a „csomag” tartalmának felfedezéséhez egy egész élet szükséges. Ebben az értelemben a megszentelődésnek van egy progresszív oldala. Ahogy új képességek fejlődnek ki, új tulajdonok és kapcsolatok keletkeznek, az élet új területei tárulnak fel, mindnek be kell illeszkednie a nagykötelezettség-vállalásba, amely akkor történt, amikor az ember először ajánlotta fel magát Istennek.

Újból el kell mondanunk, hogy az odaszentelés nem a szolgálatnak, nem az egyházi tisztségeknek, nem a missziós tevékenységnek és nem az egyháznak történik, hanem Istennek. Pál a macedóniai hívőket így jellemzi: „először önmagukat adták az Úrnak, és aztán nekünk, az Isten akaratából” (2Kor 8,5). Egy bizonyos szolgálati terület, dédelgetett ambíció, vágyott kapcsolat előtérbe kerülhet, amikor a hívő odaszenteli magát. De az ajándék magának Istennek szól, hogy tetszése szerint használja fel.

5. A MEGSZENTELŐDÉS ÉS A HIT

Ahogy a bűnbánat, úgy a megszentelődés is össze van kötve és össze is kell, hogy legyen kötve a hittel. Hiszen nem az odaszánás szentel meg minket, hanem a hit (ApCsel 15,8–9; 26,18; Gal 3,14). Az akarat átadásának végén egy lépés következik az ismeretlenbe, ugrás Isten ígéreteibe, annak vállalása, hogy „meghaltatok a bűnnek, de éltek az Istennek a Krisztus Jézusban” (Róm 6,11). Vannak olyanok, akiknek ezt a lépést nagyon nehéz megtenniük. Arra vágnak, hogy lássanak és értsenek, hogy „érezzenek” valamit, ami megmutatja, hogy a munka elvégeztetett. Isten azonban visszatartja áldását, az „Atya ígéletét”,

amíg az ember nem hisz tisztán és elszántan, talán kétségbeesetten is. Hogyan is lehetne másképp? Ha Isten az érzésekkel adná a hit bizonyítékát, nem Istenben hinnénk, hanem az érzésekben. És amikor az érzések megváltoznak, ahogy az érzések mindig is szoktak, összeomlana a hit.

Ennek a fontosságát nem lehet eléggé hangsúlyozni. Az odaszentelődés nem elég. Őszinte hívők ezrei szentelik oda magukat Istennek, egy részük többször is, de soha nem kapják meg életükre az isteni pecsétet, mert nem teszik meg ezt a fontos hitbéli lépést. Valóban, egy ajándék nem ajándék, amíg el nem fogadják. Amíg el nem fogadják, addig csak felajánlás, de nem ajándék. Tehát az odaszentelés pecsétje és anyaga Isten Lelkének megszentelő uralmában van. Akkor lesz teljes, amikor az elsajátító hitre válaszolva Isten megpecsételi az elfogadását.

A MEGSZENTELŐDÉS ISTENI OLDALA

A megszentelődés isteni oldala a megtisztítás, a bűn lemosása, a szentté tétel. Ez nem olyan dolog, amit magunknak megcsinálhatnánk; a Szentlélek végzi el bennünk. A megszentelődésnek – a megtéréshez hasonlóan – nemcsak emberi és isteni oldala van, hanem az isteni oldal el is vesz, és ad is valamit. Az elvétel maga a megtisztító munka, amely hathatósan eltávolít minden belső bűnt és tisztátalanságot. Amit ad, az pedig Isten Lelkének jelenléte a maga teljességében.

1. MEGTISZTÍTÁS A VELÜNK SZÜLETETT BŰNTŐL

A bűn, amelytől a teljes megszentelődés megtisztít, többféleképpen jelenik meg az Újszövetségben. Ez „a test törekvése” (Róm 8,6–7), „a bűn és a halál törvénye” (Róm 8,2), az „óember”, „a bűn hatalmában álló test” (Róm 6,6) vagy „a keserűségnek a gyökere” (Zsid 12,15). Ez nem olyan dolog, amit elkövettünk, hanem a velünk született bűnös természet és hajlamok.

a. Teológiai kifejezések. A teológusok sok más kifejezést is használnak, amelyekkel ezt a belső bűnt írják le. Hívják eredendő bűnnek, velünk született bűnnek, ami azt jelenti, hogy amennyire ma ismerjük az ember természetét, annak őshonos része ez – „örökölt bűn”, ahogy C. W. Ruth tiszteletes nevezte. Úgy beszélnek róla, mint fogyatékoságról, amely a bűnre való hajlammal függ össze. Ez „a tagadás lelke” Isten akaratával szemben, „ellen-ségeskedés Istennel” (Róm 8,7), olyan erő, amely nemet mond, amikor Isten igent mond, és igent mond, amikor Isten nemet. Egyszer egy anya fegyelmezni akarta a kisfiát, ezért kivitte a konyhába, leültette egy székre, és azt mondta neki, hogy üljön ott addig nyugodtan, míg azt nem mondja neki, hogy felállhat. Egy kicsivel később, mikor a másik szobában végezte a munkáját, átkiáltott neki:

– Jancsika, ott ülsz még?

– Igen, anyu. Kívülről nézve ülök..., de belülről nézve állok!

b. Teljes megszabadítás. Szükségtelen mondani, hogy senki sem szeretheti az Úr Istent teljes szívéből, teljes lelkéből, teljes elméjéből és teljes erejéből, s nem szolgálhat neki teljesen elfogadhatóan, amíg ez az ellentétes erő működik benne. Ha ezt elnyomjuk, az ahhoz hasonlít, mint amikor az ember üldözi a rablót, aki kirabolta a házát, bekergeti egy szobába, és leül az ajtó elé, a térdén keresztül fektetett puskával, hogy sakkban tartsa a bűnözőt. Ennél sokkal jobb módszer a helyzet kezelésére, ha kihívja a rendőrséget, és átadja nekik a betörőt. Isten módszere a „keresztre feszítés” és a „megsemmisítés” (Róm 6,6), ami ennek a bűnös természetnek a teljes megszüntetésével jár.

Ne törje senki a fejét azon a mondvacsinált problémán, hogy milyen módon juthat vissza a bűnös természet a szívbe, ha a megszentelt hívó véletlenül visszaesne. Ez ugyanolyan hiábavaló lenne, mint azon vitatkozni, hogy honnan jön a sötétség, amikor a fény kialszik, honnan jön a szegénység, ha a vagyont eltékozol-

ják, vagy hogyan üti fel a fejét a betegség, ha az egészség elvész. Mindannyian tudjuk, hogy ha a fény kialszik, sötét lesz, ha a vagyont eltékozzalják, megjelenik a szegénység, és ha az egészség elvész, a betegség felüti a fejét. A sötétség, a szegénység és a betegség valóságosak, és a rossz aktív közreműködése nyomán keletkeznek. Azonban a valóságnak olyan elemei, amelyek egy kielégítetlen szükséglet eredményeként jönnek létre. A romlottság és a megfosztottság egymással szorosan összefüggő fogalmak.

2. AZ ISTENI FELRUHÁZÁS

Már jeleztük, hogy mit jelent Isten megszentelő tetteinek ajándéka: ez a Szentlélek belső trónra jutása megszentelő uralmában; hatalommal való határozott felruházás a szent életre és a hatásos szolgálatra. Nem sok köze van a látványossághoz és a szenzációhoz, sokkal inkább a személyiség csendes és átható kisugárzásához, amely megnyerő és vonzó. Nem annyira hajtóerő, mint inkább vonzóerő; nem annyira nyomás, mint inkább húzás. „Ellenben erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, és tanúim lesztek Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában, sőt egészen a föld végső határáig” (ApCsel 1,8).

NÉHÁNY GYAKORLATI MEGJEGYZÉS

Térjünk most rá három gyakorlati tudnivalóra a szentséggel kapcsolatosan.

1. NEM VESZI EL AZ EMBERI TERMÉSZETET

Először is, sohasem szabad elfelejtenünk, hogy bár a teljes megszentelődés megszünteti a testies természetet, nem törli el emberi természetünket. A testies kívánságok és hajlamok önmagukban és önmaguktól bűnösök, és soha nem tehetnek eleget Isten törvényé-

nek (Róm 8,7). Az ilyen beállítottság és indulatok körébe tartozik az irigység, féltékenység, kapzsiság, önző harag, sértődés, rosszindulat, gyűlölködés, büszkeség, cinizmus, keserűség és a vágyódás az eredendően romlott dolgok után. Ezekről meg kell tisztulnunk.

Vannak azonban a természetünkben olyan hajtóerők és késztetések, amelyek tisztán emberiek, és szükségesek az élethez és a boldogsághoz ezen a földön. Például az alapvető ösztönök – a létfenntartás, a testi szerelem, a szerzési vágy, a kíváncsiság, az ambíció (ami lehet szent vagy bűnös is) – mind megnyilvánulhatnak oly módon, ami összhangban van Isten törvényeivel.

Mivel ezek az emberi ösztönök és szükségletek bűnhöz is vezethetnek, a megszentelődött ember elbukhat. Elengedhetetlen, hogy a testiességet megszüntessük, az emberi természetet pedig kordában tartsuk és irányítsuk. Pál maga mondta: „megsanyargatom és szolgálóvá teszem a testemet, hogy amíg másoknak prédikálok, magam ne legyek alkalmatlanná a küzdelemre” (1Kor 9,27).

2. NINCS KETTŐS MÉRCE

Másodszor, Isten nem mér kettős mércével. Túl sok fiatal gondolja azt, hogy van egy alacsony mérce azok számára, akik bűnbocsánatot nyertek, és egy magas mérce azoknak, akik elérték a teljes megszentelődést. Néha hallhatunk ilyet: „Megtehetem ezeket a vitatható dolgokat, mert hiszen nem vallom magam teljesen megszenteltnek.”

Ez a Sátán eszköze a lélek elveszejtésére. A szentség dicsősége abban áll, hogy a keresztyének számára lehetővé teszi, hogy úgy éljenek, ahogy Isten Igéje azt megköveteli népének minden tagjától. Isten egyetlen gyermeke sem vehet részt büntetlenül olyan dologban, amiről tudja, hogy egy megszentelődött ember nem tenné meg.

3. HATÁRTALAN NÖVEKEDÉS

Harmadszor, a teljes megszentelődés nem az utolsó állomás – valójában ez csak a kezdet. Nem végállomás, hanem kiindulópont. Erre utalt Péter, amikor saját pünkösdjéről mint „kezdetről” beszélt (ApCsel 11,15). A legbiztosabb jele annak, hogy valaki nem értette meg a keresztyén szentség valódi jelentését, a „megérkezetttség”, az önelégültség és az önteltség lelkülete.

A megszentelődés sokkal inkább a kezdete egy életen át tartó növekedésnek „a kegyelemben és a mi Urunk, üdvözítő Jézus Krisztusunk ismeretében” (2Pt 3,18). Az igaz, hogy Isten megszentelő munkája teljesen lezajlik egy pillanat alatt, de a miénk nem. Mert a szentség emberi oldala nemcsak a megtisztítás előtti odaszentelődéssel jár, hanem az azt követő megbízás teljesítésével is. „Most pedig a cselekvést is végezzétek el, hogy amilyen az akarás készsége, olyan legyen a véghezvitel is, aszerint, amitek van!” (2Kor 8,11.)

Hisszük, hogy a teljes megszentelődés Istennek az az újjászületést követő tette, mely által a hívő megszabadul az eredendő bűntől vagy romlottságtól. A teljes megszentelődéskor az ember eljut arra az állapotra, amikor életét teljesen odaszánja Istennek, és engedelmeskedik a benne tökéletessé lett szeretetnek.

Mindez a Szentlélekkel való megkeresztelkedéskor történik, és ez az átélés két megtapasztalással jár együtt: a szív megtisztul a bűntől, és jelenlétével beköltözik a Szentlélek a hívő szívébe. Ennek eredményeképpen a keresztyén erőt/hatalmat kap az élethez és a szolgálathoz.

A teljes megszentelődést Jézus vére teszi lehetővé, és egy pillanat alatt, hit által kapjuk meg. Ezt azonban meg kell előznie annak, hogy életünket teljesen odaszenteljük Istennek. Isten eme munkájáról és erről a kegyelmi állapotról bizonyóságot tesz a Szentlélek.

Ezt az átélést más kifejezésekkel is szoktuk illetni, melyek a teljes megszentelődés különböző szakaszaira utalnak, például „keresztyén tökéletesség”, „tökéletes szeretet”, „a szív tisztasága”, „szentlélekkereszttség”, „az áldás teljessége” és „keresztyén szentség”.¹

Összefoglaló kérdések

1. Mi a megszentelődés általános definíciója? Hogy szól a szótári meghatározás?
2. Milyen különböző módokon írja le az Újszövetség a teljes megszentelődést?
3. Mit tanítanak az Újszövetség különböző írói a teljes megszentelődés szükségességéről és lehetőségéről?
4. Mi a szentség emberi oldala? Miben különbözik a bűnbánat és az odaszentelődés?
5. Hogyan viszonyul az odaszentelődés az ismeretlen jövőhöz?
6. Mi tartozik a megszentelődés isteni oldalához?
7. Mi teszi lehetővé, hogy egy megszentelt ember vétkezzen?
8. Van-e Istennek két külön mércéje a megtértek és a megszenteltek számára?

---

¹ *Az Egyház Alkotmánya, Egyházzrend, II. rész, Hítelvek, X. cikkely*

VI. AZ EGYHÁZ ÉS A JÖVŐ

Eddig úgy vizsgáltuk a keresztyén hitet, mintha meglehetősen egyéni vagy személyes dolog lenne. Ez csak részigazság. Az lehet, hogy egyenként, „libasorban”, rendkívül személyes találkozás révén *jövünk Istenhez*. Ugyanígy az is igaz, hogy *Istennel járva* közösségben vagyunk azokkal, akik szintén hozzá jöttek. Ez a Szentlélek által létrehozott közösség az Egyház.

Urunk szolgálatának egyik első tette az volt, hogy kiválasztott magának egy tizenkét tanítványból álló kis csoportot, akiket apostoloknak nevezett (Lk 6,13). Péter ihletett vallomására, hogy „Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia”, ezt az ígéretet tette: „én ezen a kősziklán építem fel egyházamat, és a pokol kapui sem fognak diadalmaskodni rajta” (Mt 16,16.18). Követőihez intézett nagyszerű parancsa ez volt: „Menjetek el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek; és íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig” (Mt 28,19–20).

AZ EGYHÁZ ÉS AZ EGYHÁZAK

Aki az egyházzól/gyülekezetről szóló újszövetségi tanítást olvassa, annak észre kell vennie, hogy a kifejezés két értelemben használatos. Egy nagyon általános értelemben, beleértve mindenkit, aki Krisztust imádja a Lélekben, és egy nagyon specifikus értelemben, a keresztyének egy meghatározott csoportjára utalva. Például az első értelemben „Krisztus is szerette az egyházat, és önmagát adta érte, hogy a víz fürdőjével az ige által megtisztít-

va megszentelje” (Ef 5,25–26); és a másodikban „Diotrefész (...) kiveti [őket] a gyülekezetből” (3Jn 9–10).

1. AZ EGYETEMES EGYHÁZ

Az egyetemes Egyház mindazoknak az összessége, akik elfordultak a bűntől, és valóban részesedtek Isten kegyelmében. Ez az apostoli hitvallás „anyaszentegyháza”. Minden korban, minden nép és nemzet körében létezik. Tagsági névsora a Bárány életkönyve (Jel 21,27). Az egyetemes Egyház Krisztus teste (Róm 12,5), a Bárány menyasszonya (Jel 21,9), az élő Isten temploma (2Kor 6,16), harcoló (Énekek 6,4) és győzedelmes hadsereg (Jel 19,14). Nem társadalmi szervezet, hanem élő szervezet, a Lélek közössége.

2. EGYES EGYHÁZAK/GYÜLEKEZETEK

Másrésről az egyes egyházak és gyülekezetek olyan egyéni hívő közösségek, amelyek közös hittel rendelkeznek, és közös programot hajtanak végre. Az egyes egyházak esendő emberi lényekből álló szervezetek, amelyek együtt küzdenek, hogy a Lélek életét élhessék egy hol ellenséges, hol közömbös világban. Minden helyi gyülekezet a Lélek közösségeként működik. Ezek az egyházak hitvallással, istentiszteleti renddel, különböző keresztyén szolgálati módszerekkel, tagsági szabályzattal rendelkeznek, és együtt alkotják a látható Egyházat a földön.

3. KEGYELMI ESZKÖZÖK

Az egyes egyházak gondoskodnak híveik számára a „kegyelmi eszközökről”: a közös istentiszteletről, az evangélium prédikálásáról és a szolgálatban való részvétel lehetőségeiről. Ők az őrzői a szentségeknek is, amelyekből a protestánsok általában kettőt ismernek el: a bemelegítést (vízkeresztséget) és az úrvacsorát.

Sok mindent lehetne még mondani az Egyházzól, annak korunkban betöltött céljáról és programjáról. A közösségi hit egy nagyon gyakorlati részét választottuk ki részletesebb áttekintés céljából, mivel ezt jelenleg nagyfokú érdeklődés övezi.

AZ EGYHÁZ ÉS AZ ISTENI GYÓGYÍTÁS

Amikor az Egyház figyelmen kívül hagyja az Isten Igéjében kinyilatkoztatott igazság egy részét, mindig vannak, akik megragadják azt a részt, és nagyobbá teszik, mint amekkorának lennie kellene. Ez csak másik megfogalmazása annak, hogy a keresztyénségben megjelenő minden kultusz és eretnokség mögött egy elfeledett igazság van, ami a keresztyén hit teljes örökségének a része.

Ez történt az isteni gyógyítással kapcsolatban is. Mivel nem törődünk azzal, hogy Isten teljesen megváltotta az emberiséget, kuruzslóknak és szélhámósoknak engedték át az egyik drága dolgot, amit Krisztus vett meg nekünk a kereszten – hogy a lélek megtisztulásával együtt a test is meggyógyulhat.

1. A BIBLIA TANÍTÁSA

Csak vissza kell emlékeznünk Isten Igéjének néhány ígéretére, valamint Urunk és a korai egyház gyakorlatára, hogy ennek igazságát lássuk. Például: „Áldjad, lelkem, az Urat, és ne feledd el, mennyi jót tett veled! Ő megbocsátja minden bűnödöt, meggyógyítja minden betegségedet” (Zsolt 103,2–3); „Pedig a mi vétkeink miatt kapott sebeket, bűneink miatt törték össze. Ő bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen, az ő sebei árán gyógyultunk meg” (Ézs 53,5).

A Máté evangéliumában és az Apostolok cselekedeteiben ezt olvashatjuk: „Azután bejárta egész Galileát, tanított a zsinagógáikban, hirdette a mennyek országának evangéliumát, és gyógyított mindenféle betegséget és erőtlenséget a nép körében” (Mt

4,23); „Összejött a Jeruzsálem körüli városok népe is, hoztak betegeket és tisztátalan lelkektől gyötörteteket, s ezek mind meggyógyultak” (ApCsel 5,16).

Az apostoli levelekből néhány idézet: „Mert némelyik a Lélek által a bölcsesség igéjét kapta (...), a másik ugyanazon Lélek által a gyógyítások kegyelmi ajándékait” (1Kor 12,8–9); „Beteg-e valaki közöttetek? Hívassa magához a gyülekezet véneit, hogy imádkozzanak érte, és kenjék meg olajjal az Úr nevében. És a hitből fakadó imádság megszabadítja a szenvedőt, az Úr felsegíti őt, sőt ha bűnt követett is el, bocsánatot nyer” (Jak 5,14–15).

Még sok ilyen igehelyet lehetne idézni, de ez is elég, hogy megmutassa, hogy a Biblia azt tanítja: Isten hatalma az ember életében nem korlátozódik a lelkiekre, bármilyen fontosak legyenek is azok.

Igaz, hogy nincs nagyobb csoda, mint a lélek gyógyulása, megszabadulása a bűn rákos betegségétől. A fizikai gyógyulás legjobb esetben is csak egy rövid időre szól. Előbb-utóbb a testi hanyatlás és a halál minden embert utolér. Az orvos végül minden kezelése alatt álló beteget elveszít. Ezzel szemben a lélek gyógyulása örökre szól, és soha nem szűnik meg egészséget és életet adó ereje.

2. HIT ÁLTALI GYÓGYULÁS ÉS ISTENI GYÓGYÍTÁS

Természetesen el kell ismernünk, hogy nem minden gyógyulás *isteni* gyógyítás csak azért, mert orvosi beavatkozás nélkül zajlott. Létezik egyfajta hit általi gyógyulás, amely eléggé valóságos, de Isten nélkül történik. A gyógyító kultuszok gyakorlói kétségtelesen érnek el eredményeket. De egyetlen szekta sem Istentől való, amely tagadja Krisztus Isten voltát és vérének bűntől megszabadító erejét.

A hit általi gyógyulás azért működik, mert a test és a lélek között sokkal szorosabb kapcsolat van, mint azt sokan elismernék. A mai orvosok és pszichiáterek azt mondják, hogy az embert sújtó betegségek közül sok „pszichoszomatikus”, azaz

lelki okai vannak, és gyakran lelki úton lehet meggyógyítani is. Széles körben ismert, hogy a gyomorfekély kialakulásához hozzájárulhat az aggodalom és a feszültség is, és amikor ezeket az okokat megszüntetjük, a betegség gyakran meglepő gyorsasággal gyógyul. Sok olyan esetet is feljegyeztek, amikor a valódi testi bénulásnak teljes mértékben lelki oka volt, és lelki úton lehetett meggyógyítani.

El kell ismernünk, hogy ezen a területen sok mindent nem értünk. Mert bármit is fedezzen fel az orvostudomány testünk „félelmetes és csodálatos” működéséről, azért Istennek adhatunk hálát. De nem szabad abba a hibába esnünk, hogy minden gyógyulást, ami egészségügyi eszközök nélkül megy végbe, „isteni” gyógyításnak higgyünk. Legtöbbjük tökéletesen természetes.

Meg kell értenünk, hogy bizonyos értelemben minden gyógyulás Istentől van. Ha ez úgy hangzik, mintha visszahoznánk az ablakon, amit kidobtunk az ajtón, hadd magyarázzam meg. Fizikai testünk csodálatos öngyógyító ereje isteni adomány. A legtöbb egészségügyi dolgozó készségesen elismeri, hogy „a természet” elvégzi azt, amit ők nem tudnak, és az ő dolguk az, hogy lehetővé tegyék a szervezet öngyógyító erőinek működését. De „a természet” csak Isten egyik álneve. Bármit tesz is a „természet”, annak forrása Isten.

Azonban a „hit” általi gyógyuláson, a lelki ráhatáson vagy a „természet” munkáján túl léteznek csodálatos gyógyulások, amelyek Isten erejének közvetlen beavatkozása révén jönnek létre, népének hitbeli könyörgésére adott válaszként. Ez az, amit valójában az „isteni gyógyítás” alatt értünk.

3. „FELTÉTELES” GYÓGYÍTÁS

Isten mindenkit meggyógyít, aki ezt kéri? Erre a válasz mindig is nemleges volt. Pál apostolnak sok gyógyítói ajándéka volt, mégis ezt írja: „Trofimoszt pedig Milétoszban hagytam betegen” (2Tim 4,20). Ez azért van, mert a gyógyulás a kiengesztelés „fel-

tételes” része – ahogy a teológusok mondják –, nem pedig „feltétel nélküli” része, mint az üdvösség. Hiszen mindenki üdvözülni akar, aki bűnbánó hittel imádkozik az üdvösségért, mert Isten feltétel nélkül akarja mindazok üdvösségét, akik hisznek Fiában, Jézus Krisztusban.

De a gyógyítás Isten meghatározott akaratától függ, és a gyógyító hit különleges ajándék. Vegyük észre, hogy a Biblia soha nem beszél „a gyógyítás ajándékáról”, hanem „a gyógyítás ajándékairól”. A gyógyítás nem valami általános erő munkája, amelyet bizonyos „gyógyító prédikátorok” kaptak, hogy egyformán alkalmazzák mindenkin, aki csak hozzácsapódik „gyógyító mozgalmukhoz”. A Szentírás meghatározott „gyógyítási ajándékokról” beszél, amelyeket Isten személyes akarata szerint ad minden egyedi esetben.

4. A BETEGSÉG ÉS A BŰN

Azt jelzi-e a betegség, hogy akit megtámadott, az bűnt követett el, vagy keresztyén életében gondatlan volt? A válasz erre is nemleges, és ezt a kérdést egyszer s mindenkorra helyre kellett volna tennie Jób ószövetségi történetének. Ha a betegség bűnt jelentene, akkor a szentek sohasem halnának meg testileg, Isten azonban mindannyiunknak elrendelte a találkozást a kíméletlen halállal (Zsid 9,27).

De az evangélium dicsősége az, hogy a betegség és a halál nem mondhatja ki az utolsó szót Isten népe fölött. Nemcsak a lelkünk igazul és szentelődik meg, de testünk is a megdicsőülésre rendeltetett – hogy az Ő megdicsőült testéhez váljon hasonlónak. „Még nem lett nyilvánvaló, hogy mivé leszünk. Tudjuk, hogy amikor ez nyilvánvalóvá lesz, hasonlónak leszünk hozzá, és olyannak fogjuk őt látni, amilyen valójában” (1Jn 3,2).

Végül, Istennek az emberi testben végzett minden gyógyító munkája mögött erkölcsi cél van. Gyakran mondta Jézus azoknak, akiket meggyógyított: „többé ne vétkezz, hogy valami rossz-

szabb ne történjék veled” (Jn 5,14); vagy „Fiam, megbocsáttattak a bűneid” (Mk 2,5). Amikor Isten az Ő gyógyító erejét használja az érdekünkben, azt azért teszi, hogy az így kapott egészség és erő segítségével „félelem nélkül szolgáljunk neki, szentségben és igazságban őelőtte életünk minden napján” (Lk 1,74–75).

ESZKATOLÓGIA: A JÖVŐ

Két további témát kell áttekintenünk *Hitünk legfontosabb kérdéseinek* rövid összefoglalásában. Ezek az idők végezetével, a jövővel kapcsolatosak. Az egyik Krisztus második eljövetele, a másik az örökkévalóság. Ezek a témák az eszkatológiához, az utolsó időkről szóló tanításhoz tartoznak.

1. AZ ÚR ELJÖVETELE

Amikor az Úr Jézus Krisztus elhagyta tanítványait, hogy visszatérjen a mennybe, két nagy ígéretet tett. Az egyik a Szentléleknek, az Egyház megszentelőjének az eljövetelére vonatkozott: „Én azonban az igazságot mondom nektek: jobb nektek, ha én elmegyek; mert ha nem megyek el, a Pártfogó nem jön el hozzátok, ha pedig elmegyek, elküldöm őt hozzátok” (Jn 16,7).

Másik ígérete saját újbóli eljöveteléről szól: „És ha majd elmentem, és helyet készítettem nektek, ismét eljövök, és magam mellé veszek titeket, hogy ahol én vagyok, ott legyetek ti is” (Jn 14,3). Jézusnak ezt a különleges ígéretét részletesebben megismételték az angyalok a mennybemenetelkor: „Galileai férfiak, miért álltok itt az ég felé nézve? Ez a Jézus, aki felvitetett tőletek a mennybe, úgy jön el, ahogyan láttátok őt felmenni a mennybe” (ApCsel 1,11).

Az Újszövetség visszatérő nagyszerű témáinak egyike egész biztosan ez az ígéret: Jézus Krisztus, aki elhagyta ezt a földet közel kétezer évvel ezelőtt, visszajön, hogy elvegye, ami az övé, és megnyissa Isten örök napját. Ez a hívők áldott reménysége.

Először tisztáznunk kell két dolgot, mielőtt megpróbáljuk megérteni a bibliai tanítást Jézus második eljövételéről.

a. Nem ismerjük az idejét. Az első az, hogy senki emberfia nem ismeri a napot és az órát, amikor Krisztus eljön (Mt 24,36), és mindenki biztosan téved, aki ezt az időt meg akarja határozni. Elég, ha csak az adventisták 1844-ben történt tévedésére gondolunk, és a nagy csalódásra, ami követte. Jóllehet az Úr visszatérésének dátumát nem határozhatjuk meg, a Szentírás egyszerűen azt is tanítja, hogy Isten népének nem kell meglepődnie, mintha éjszakai tolvaj jönne el, hanem élhet úgy, hogy készen várja Krisztus eljövetelét (1Thessz 5,4). Jóllehet sok túlzó kijelentés hangzott már el erről, mégis léteznek „az idők jelei” (Mt 16,3), amelyeket a józan megfigyelő észlelhet. Ezekre később még visszatérünk.

Természetesen az isteni bölcsesség rejtette el az emberi tudás elől Krisztus visszajövetelének pontos napját. Ha ez a nap ismert lenne, az emberek sokasága várna addig a napig, hogy rendezze befejezetlen dolgait Istennel. Sajnos az emberi természet hajlamos az ilyesmire. Az adóbefizetés határideje még mindig az év legmozgalmasabb napja!

b. Kettős esemény. A második dolog, amelyet tisztáznunk kell, mielőtt megpróbáljuk megérteni a Jézus második eljövételére vonatkozó bibliai tanítást, a következő: ugyanaz az esemény, „az Úr napja”, különböző embereknek mást és mást fog jelenteni. Pontosabban, az Egyház számára az a nap az áldott reménység napja lesz, a felkészületlenek számára pedig a kétségbeesés napja.

Ézsaiás például kétszer is felteszi az izgatott kérdést: „Őrálló, meddig tart még az éjszaka, órálló, meddig tart még az éjjel?” És a válasz, tele nagyszerű szimbolikus jelentéssel ez: „Közeleg a reggel, de még éjjel van” (Ézs 21,11–12). Ebben a kérdésben és ebben az egyszerű – és bizonyos értelemben nyilvánvaló – válasz-

ban van a kulcs az Úr napját a bibliában övező rejtély nagy részének a megoldásához. Hiszen a földnek ugyanaz a fordulata, amelyik hajnalt hoz az egyik féltekének, sötétséget visz a másiknak.

Az Úr eljövele egy örök nap hajnala Isten népe számára, és egy örökké tartó éjszaka alkonya a nem hívő világnak. Amikor Krisztus visszatér, népének „eljön a reggel”, de „az éjszaka is” azoknak, akik nem bányák meg bűneiket, vagy nincsenek felkészülve. Így tehát nincs ellentmondás az olyan ígeversek között, amelyek szerint az Úr egyrészt úgy jön el, mint éjjeli tolvaj, másrészt nem lép meg bennünket úgy, mint egy tolvaj. Nincs ellentmondás az olyan utalások között, amelyek azt a napot egyfelől a katasztrófa és az ítélet napjaként emlegetik, másfelől úgy említik, mint Isten népe számára az igazolás dicsőséges napját.

c. Eljövételének véglegessége. Ebben a kérdésben nagyon komolyan kell vennünk, amit Jézus a szüzekről szóló példabeszédével kifejezett a Máté 25,1–13-ban. Itt olvashatjuk a tíz szűz történetét, akiket kiválasztottak, hogy koszorúslányok legyenek egy nagy menyegzőn. Mindegyik kapott egy lámpást, és ki kellett menniük a vőlegény fogadására. De a szüzek fele nem vitt magával olajat a lámpásba.

Amikor eljött az éjféli kiáltás hangzott, hogy jön a vőlegény, és mindannyian elé akartak menni. Ekkor „akik készen voltak, bementek vele a menyegzőre. Azután bezárták az ajtót” (10. v.). A felkészületlen szüzeket kizárták, és amikor bebocsátásért kopogtattak, csak a vőlegény hangját hallották: „Bizony, mondom nektek, nem ismerlek titeket” (12. v.).

Ne tévesszen meg egyetlen fiatal szívét sem a „bűnös egyház” szószólóinak oly népszerű tanítása, mely szerint lesz egy második lehetőség a megtérésre Krisztus eljövele után. Ez félrevezetés és csapda. Amikor a vőlegény eljön, az ajtó becsukódik, véglegesen és örökre.

d. Az idők jelei. Az elmúlt két évtized egyik megdöbbentő fejleménye annak az érzésnek a széleskörű elterjedése, hogy az ember ügye fenyegető fordulóponthoz közeledik. Miközben az Egyház figyelmen kívül hagyta azt a figyelmeztetést, hogy az Isten nélküli világ kárhozatra van ítélve, politikusok, nevelők, újságírók és katonai vezetők ismételtetik a könyörtelen refrént.

A néhai Douglas MacArthur tábornok azt mondta: „Már nincs több esélyünk. Ha nem találunk ki valami más rendszert, mint a háború, Harmagedón az ajtónk előtt van.”

Robert Gordon Sproul, a Kaliforniai Egyetem akkori rektora kijelentette: „Most, hogy az atombombát szabadjára engedték, megtaláltuk annak a módját, hogy hogyan haljunk meg együtt, talán az utolsó szálig. De még egyetlen tudós sem állt elő olyan képlettel, amely megtanítana bennünket együtt élni. Jobb lenne, ha most már mindannyian gyorsan ezen kezdenénk törni a fejünket az egész világon. Nincs sok időnk.”

A néhai miniszterelnök, Winston Churchill fogalmazta meg a következő figyelmeztetést: „Ha megint háború lenne, a harcoló nemzetek nemcsak az egész civilizációt fogják elpusztítani, hanem talán az egész földet.” Churchill természetesen arról beszél, hogy ma már senki sem nevet a Péter második levele 3,10 kinyilatkoztatásán, miszerint az Úr napján az elemek égve felbomlanak, és a föld megég. Az atombomba és a hidrogénbomba felfedezésével ez már nagyon is lehetséges. Amikor megkérdezték egy fiatal tudóstól, aki az atombomba kifejlesztésén dolgozott, hogy milyen végzettsége van, azt felelte: „Az eszkatológia doktora vagyok.” Talán nem is viccelt. Lehet, hogy már későbbre jár, mint gondolnánk.

e. „Ti is legyetek készen.” Az Úr visszatéréséről szóló bibliai tanításnak nem az a célja, hogy megrémítsen bennünket, vagy korlátozza az Isten munkájára vonatkozó jövőbeli terveinket. Az Úr megparancsolta nekünk: „kereskedjetek, amíg vissza nem jövök” (Lk 19,13). Ahhoz, hogy ezt jól tegyük, hosszú távú terveket kell készítenünk: a neveléssel, a családi élettel és általában a

jövővel kapcsolatban. A lényeg inkább az, hogy szívünk készen várja a második eljövételt. A Biblia sehol sem mondja: „Készüljétek fel.” Mindig azt mondja: „Legyetek ti is készen, mert abban az órában jön el az Emberfia, amelyikben nem is gondoljátok”. Bárcsak sosem tévesztenénk szem elől a keresztyének áldott reménységét és az ebből adódó szükségszerű következtetést: „Ezért, akiben megvan ez a reménység, megtisztítja magát, mint ahogyan ő is tiszta” (1Jn 3,3).

2. AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁG

Van egy gyakran hallott kis történet, amit jó, ha nem felejtünk el. Egy fiatalemberről szól, aki egy idősebb barátjának beszélt a terveiről.

– Főiskola után jogot fogok tanulni – mondta.

– És aztán?

– Hát, aztán elhelyezkedem egy irodában, és gyakorlom a hivatásomat.

– És aztán?

– Aztán veszek magamnak egy versenyistállót lovakkal, és élvezem az életet.

– És aztán?

– Aztán megöregszem, és azt hiszem, nyugdíjba megyek.

– És aztán?

– Hát, aztán végül meghalok – mondta, kicsit kevésbé magabiztosan.

– És aztán? – szölt újra a hajthatatlan kérdés.

Erre már nem volt válasz.

Pedig ez fontos kérdés, és választ kíván.

Az emberiség egyetemes hite az, hogy a földi élet nem minden, és a Biblia világos tanítása, mely szerint „elrendeltetett, hogy az emberek egyszer meghaljanak, azután pedig ítélet következik” (Zsid 9,27), valamint a fürkésző „És aztán?” kérdés nem rázható le.

a. Örök kilátások. A keresztyén hit egyik legfontosabb vonása az örökkévalóság dimenziója. Meghaladja az egyéni élet szűk határait, és fontos mondanivalója van arról, hogy mi fogja követni ezt az életet. Néha halljuk, hogy keresztyének ezt mondják: „Ha nem lenne pokol és mennyország, akkor is keresztyénként volna a legjobb élni.” Ez kétségtelenül így igaz. Az Úr Jézus Krisztus megmentő és megszentelő kegyelme sokkal több, mint egyszerű vészkiárat.

Pál apostol azonban nem teljesen osztotta ezt a nézetet. Azt mondta: „Ha csak ebben az életben reménykedünk a Krisztusban, minden embernél nyomorultabbak vagyunk” (1Kor 15,19). Reménységünk Krisztusban, bármilyen csodálatos is ebben az életben, még ennél is dicsőségesebb az örökkévalóság teljes fényében szemlélve.

A kíváncsiság most sok olyan kérdést diktálna az élet utáni életről, amelyre a Biblia nem ad választ. Az alapvető kérdésekről teljes bizonyossággal szól. A jelentéktelen részletek a homályban maradnak.

b. Örök sors mindenkinek. Az egyik alapvető bizonyosság a túlvilági életről Isten Igéjében az, hogy minden embernek örökké kell élnie, annál a ténynél fogva, hogy Isten képére teremtett. Manapság elterjedt az a tanítás, hogy csak az üdvözülők fognak örökké élni, a többiek pedig megszűnnek létezni, vagy a halálukkor, vagy az ítélet és egy isteni „megsemmisítő akció” után.

Azt azonban nem szabad elfelejtenünk, hogy ugyanaz a Szentírás, amely a megváltottak örök boldogságáról beszél, leírja azoknak az örök büntetését is, akik visszautasítják Isten Krisztusban megnyilatkozó kegyelmét. Nincs alapunk reménykedni a mennyben, hacsak el nem ismerjük az örök pokol rémítő valóságát is.

c. „Nem tartjátok magatokat méltónak.” Az erkölcsi irányok, amelyeket ebben az életben követünk, kikristályosodnak, amikor az idő örökkévalósággá válik számunkra. C. S. Lewis nagyon logi-

kusan fogalmazta ezt meg: ha valaki ragaszkodik hozzá, hogy Isten akaratán kívül éljen, a halál végül elhozza ennek a kívánságnak a beteljesülését. Ez nem önkényes ítélet Isten részéről, hanem annak a vágnak a teljesítése, amelyet az ember a döntéseivel kifejezett.

Ez nem azt jelenti, hogy Isten nem ítéli el azokat, akik visszatartják Fiát, Jézus Krisztust. Azt jelenti, hogy ítélete azon alapszik, ahogy az egyén ítélte meg a saját életét. Pál azt mondta: „nem tartjátok magatokat méltónak az örök életre” (ApCsel 13,46), és ez pontosan ugyanaz, amiről János beszél a nagy fehér trónus leírásánál a Jelenések könyve 20,12-ben: „És láttam, hogy a halottak, nagyok és kicsinyek a trónus előtt állnak, és könyvek nyitattak ki. Még egy könyv nyitott ki, az élet könyve, és a halottak a könyvbe írottak alapján ítéltettek meg cselekedeteik szerint.” Nem az Isten kárhoztatja az embert. Az ember kárhoztatja saját magát.

d. A pokol. Nem kellemes dolog a pokol újszövetségi leírásával foglalkozni, és sokan szeretnék is, ha kitörölhetnék a gondolataik közül. De a sziréna kikapcsolásával még nem oltjuk el a tüzet. Az Újszövetség a *gyehenna* szót használja a pokolra, a végső büntetés helyére. Összesen tizenkétszer fordul elő, és egy kivételével Jézus Krisztus, a szerető és gyengéd Megváltó használja ezt a szót.

Ha egybevetjük ezeket az ígehelyeket, azt tudhatjuk meg, hogy a pokol egy hely, nem csupán egy állapot; a tudatosság és az emlékezés helye; a gyötrődés és szenvedés helye; az Istentől és az élettől való örök elválasztottság helye, amit ezért „második halálnak” is hívnak; olyan hely, ahonnan nincs visszatérés; és végül olyan hely, ahova senkinek sem kell kerülnie, aki elfogadja Istennek Fiában, a mi Megváltónkban, az Úr Jézus Krisztusban megnyilatkozó kegyelmét.

Ha elolvassuk ezeket a komor sorokat, érezzük, hogy Isten annyit mondott el a pokolról, amennyit csak emberi nyelven lehetséges kifejezni, de azt is, hogy a valóság borzalmasabb annál,

mint amit el tudunk képzelni. A felfogóképességünk határait meghaladja elgondolni, milyen lehet örökre elzárva lenni az élet világosságától.

e. A mennyország. Ahogy lehetetlen emberi nyelven teljes leírást adni a pokolról, éppúgy a menny dicsősége is messze meghaladja az emberi nyelv leíróképességét. A legnagyobb látvány tárul elénk, és nyilvánvaló, hogy a valóság messze túlszárnyalja a megadott képet. Gyöngykapuk, arany utcák, egy város, ahol nincs szükség a napra, mert fényét az örök Krisztus adja, nincs szenvedés, betegség, fogyatékoság, bánat és könnyek – ezek a páratlan szavak megrendítik a képzeletet, és megnyerik a szívet.

A menny is hely, nem csupán egy állapot. A Biblia szerint, mindaz, amit a Szentlélek állandó jelenléte jelent a keresztyén szívnek itt és most, csak „zálog”, ízelítő vagy egyfajta biztosítéka annak, ami majd eljön (Ef 1,13–14).

*Ó, Megváltóm, drága Megváltóm,
Milyen lesz majd jelenléted,
Ha ilyen örömteli élet koronázza
földi életünket véled?*

*Hisszük, hogy az Úr Jézus Krisztus újra eljön.
Hisszük, hogy mi, akik élünk az Ő eljövetelekor, nem
fogjuk megelőzni azokat, akik Krisztusban aludtak el,
hanem ha őbenne maradunk, a feltámadt szentekkel
együtt elragadtatunk a levegőbe, hogy találkozzunk az
Úrral és örökre vele legyünk.¹*

*Hiszünk a halottak feltámadásában, abban, hogy
az igazak és a hamisak teste egyaránt feltámad és egye-*

---

¹ *Az Egyház Alkotmánya, Egyházrend, II. rész, Hitelevk, XV. cikkely*

sül lelkükkel – „akik a jót tették, az életre támadnak fel; akik pedig a rosszat cselekedték, az ítéletre támadnak fel”.

Hiszünk az eljövendő végítéletben, amikor minden ember megjelenik Isten előtt, hogy megítélje őket az ezen a világon elkövetett cselekedeteik szerint.

Hisszük, hogy akik üdvözítő hittel, engedelmesen követték Urunkat, Jézus Krisztust, dicsőséges örök életben részesülnek; azokra pedig, akik mindvégig ellenálltak, és nem bánták meg a bűneiket ebben az életben, örök szenvedés vár a pokolban.²

Hisszük, hogy az Urunk által parancsolt keresztyén keresztség egy olyan szentség, mely jelzi, hogy a keresztkelendő elfogadja Jézus Krisztus engesztelő áldozatának jótéteményeit az életére nézve. A keresztség szentségét hívőknek szolgáltadjuk ki, és ez Jézus Krisztusba mint Megváltójukba vetett hitük, valamint szentségben és igazságban való teljes engedelmességük kinyilvánítása.

A keresztség az új szövetség jele, és kisgyermek is megkeresztelhető, ha a szülők vagy gyámjai kérik ezt, és vállalják, hogy megfelelő keresztyén nevelésben részesítik a keresztkelendőt.

A keresztelés végezhető meghintéssel, fejre öntött vízzel vagy alámerítéssel, a keresztkelendő kérésének megfelelően.³

Hisszük, hogy a megemlékezési és közösségi vacsora, melyet a mi Urunk és Megváltónk, Jézus Krisztus alapított, lényegét tekintve egy újszövetségi szentség, amely az Ő önfeláldozó halálát hirdeti, melynek érdemein keresztül a hívőknek életük és üdvösségük van, és Krisztusban ígéretet kaptak minden lelki áldásra. Az úrvacsora kife-

---

² Az Egyház Alkotmánya, Egyházrend, II. rész, Hitelvek, XVI. cikkely

³ Az Egyház Alkotmánya, Egyházrend, II. rész, Hitelvek, XII. cikkely

jezetten azok számára van, akik felkészültek megfelelő tisztelettel értékelni a jelentőségét, ezzel is hirdetve az Úr halálát, míg újra el nem jön. Mivel ez egy közösségi ünnep, csak azokat kell hívni a benne való részvételre, akik hisznek Krisztusban, és szeretik a testvéreiket, vagyis a többi szentet.⁴

Hiszünk az isteni gyógyítás bibliai tanításában, és arra buzdítjuk tagjainkat, hogy imádkozzanak hittel a betegek gyógyulásáért. Hisszük azt is, hogy Isten gyógyít az orvostudomány felhasználásával is.⁵

Összefoglaló kérdések

1. Mi az a két jelentés, amelyben az „egyház” szó használatos az Újszövetségben?
2. Mit tanít a Biblia az isteni gyógyításról?
3. Miben különbözik a hit általi gyógyulás és az isteni gyógyítás?
4. Mi az eszkatológia? Mivel foglalkozik?
5. Milyen értelemben kettős Krisztus második eljövetele? Milyen értelemben végleges?
6. Miért fontos az örök életben hinni?
7. Mi alapján ítéli meg végül Isten az embert?
8. Mit sugallnak nyelvünk korlátai a menny és a pokol valóságos természetéről?

---

⁴ *Az Egyház Alkotmánya, Egyházrend, II. rész, Hitelvek, XIII. cikkely*

⁵ *Az Egyház Alkotmánya, Egyházrend, II. rész, Hitelvek, XIV. cikkely*

Valóban fontos, mit hiszünk?

Valóban fontos-e feltennünk a hitünkre vonatkozó alapvető kérdéseket? A szerző szerint a válasz: nagyon is fontos. Hítelveink fontos alapját képezik mindennapi életünknek. Annak szenteljük magunkat és életünk napjait, amit legfontosabbnak gondolunk és hiszünk.

A könyv olvasása közben ráébredhetünk, hogy az alapvető kérdés nem az, hogy higgyünk-e! Mindannyian hiszünk valamiben. Életünk alapvető kérdése sokkal inkább így hangzik: "Miben (vagy kiben) hiszek?"

W. T. Purkiser nagyszerű összgezést ad – a hit természetétől kezdve a jövőre vonatkozó reménységünkig – hitelveinkről, amelyek valóban a legfontosabbak az ember számára.

W. T. Purkiser (1910-1992) számos könyv szerzője, tiszte-

letre méltó tudós és a Názareti Egyház közkedvelt prédikátora volt, aki a tágabb értelemben vett evangéliumi keresztyén egyház életében is jelentős szerepet játszott. A wesleyánus szentségmozgalom széles körben ismert és használt könyveinek nagy részét ő maga írta, vagy közreműködött azokban.

www.nazaretiagyaz.hu